

Nämndsbudget 2023

Miljönämnden

Sege Park Foto: miljöförvaltningen

Kompletterad med plan för kommunfullmäktigemål
och budgetuppdrag 2023-03-29

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Nämndens ansvar	4
Plan för verksamheten	5
Utveckling av nämndens verksamhet	5
Nämndens prioriteringar	6
Övergripande prioriteringar	6
Miljöövervakning.....	14
Livsmedelskontroll.....	15
Miljö- och hälsoskyddstillsyn.....	18
Plan för kommunfullmäktigemål.....	21
Målområde - Stadsutveckling och klimat.....	21
Kommunfullmäktigemål - Malmö ska vara en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser.....	21
Kommunstyrelsens ges i uppdrag att, tillsammans med berörda nämnder, utreda hur en koldioxidbudget kan inarbetas i stadens övergripande styrmodell.....	24
Målområde - Trygghet och delaktighet.....	25
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ska verka för att öka tryggheten bland malmöborna och för att brottsligheten ska minska	25
Målområde - En god organisation	27
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ska vara en attraktiv arbetsgivare genom att säkerställa en god arbetsmiljö och trygga anställningar.....	27
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ska säkerställa en god kompetensförsörjning.....	28
Kommunfullmäktigemål - Fler malmöbor, besökare och samhällsaktörer ska uppleva att Malmö stad levererar en god och likvärdig service genom hög tillgänglighet, professionellt bemötande, rätt kompetens samt genom att ligga i framkant i den digitala utvecklingen.....	29
Plan för ekonomin.....	32
Resultaträkning.....	33
Investeringsram.....	33
Internbudget per verksamhetsområde	34

Sammanfattning

Malmö stad har höga ambitioner och ska gå före i miljö- och klimatarbetet. Malmö har blivit utsedd till en av EU:s 100 klimatneutrala städer som ska vara med och leda utvecklingen framåt och bli klimatneutrala till 2030. Parallellt krävs även insatser för klimatanpassning för att skapa ett mer motståndskraftigt samhälle som kan hantera effekter av ett förändrat klimat. Det innebär en beredskap för kraftiga skyfall, höga vattennivåer, stormar, värmeböljor och torka. Malmö har blivit utsedd till resilienshubb för Östersjöregionen, vilket skapar förutsättningar för ett ökat samarbete med andra städer i frågan.

Inriktningen för stadens miljö- och klimatarbete är *Miljöprogram för Malmö stad 2021–2030*. Programmet är Malmös lokala agenda för den ekologiska dimensionen av Agenda 2030, men arbetet måste även omfatta den sociala och den ekonomiska dimensionen för att Malmö ska kunna bli hållbart. Rätt utfört kan insatser för miljön och klimatet ge positiv effekt på andra delar, som till exempel stärkt konkurrenskraft för näringslivet, fler arbetstillfällen och bättre hälsa för Malmöborna. Miljönämnden arbetar för att accelerera insatser och mobilisera de aktörer som krävs för en grön och rättvis klimatomställning. Ett viktigt redskap i arbetet är *Klimatomställning Malmö* där miljönämnden arbetar tillsammans med olika aktörer inom olika omställningsområden för att minska Malmös klimatpåverkan.

Miljönämnden fortsätter under 2023 arbetet med att Malmöbor, verksamhetsutövare och samarbetspartners ska uppleva en god och likvärdig service i kontakten med verksamheten. Som ett led i utvecklingen av den serviceinriktade myndighetsutövningen kommer nämnden att lägga fokus på digitalisering och internt kvalitetsarbete.

En förändring av livsmedelslagens tillämpningsområde innebär att miljönämnden från 2023 får ett utökat kontrolluppdrag samtidigt som kontrollen ska efterhandsdebiteras från och med 2024. Arbetet med att förbereda och genomföra dessa omfattande förändringar kommer att vara intensivt under 2023 vilket innebär stora utmaningar för miljönämnden att klara grunduppdraget. Inom nämndens miljö- och hälsoskyddstillsyn har det tillkommit och fortsätter tillkomma omfattande ny lagstiftning och andra styrdokument som i många fall innebär utökat tillsynsuppdrag. Inför 2023 är utmaningen att inrymma de utökade arbetsuppgifterna i den budget som nämnden har att förhålla sig till.

Ytterligare en utmaning för miljönämnden är att det ekonomiska omvärldsläget riskerar att minska exploateringstakten inom staden, och därmed påverka mängden arbetsuppgifter för nämndens medarbetare. Det medför även risk för att antalet verksamheter i behov av tillsyn och kontroll minskar, vilket kan innebära intäktsbortfall för nämnden.

Under 2023 fortsätter miljönämnden arbetet med uppsökande bostadstillsyn som är viktig ur flera aspekter, inte minst för att bidra till ökad trygghet och stor hälsonytta för Malmöborna. Det myndighetsgemensamma samarbetet inom Tryggare Malmö, som ska bidra till ett mer rättvist och säkert Malmö, fortsätter och vidareutvecklas under året. Nämndens genomgående fokus ligger på att identifiera indikatorer om människohandel och människoexploatering samt att motverka välfärdsfusk och annan brottslighet.

Kommunbidraget för 2023 uppgår till 81 710 000 kronor, vilket är en nettoökning med 3 519 000 kronor jämfört med budget 2022. Nettoökningen består av:

Indexuppräknig 4,4%	3 378 000
Justering för nytt PO-pålägg från 39,75 till 44,53%	4 000 000
Konsumentrådgivningen till Kontaktcenter	-1 410 000
Effektiviseringskrav 3,1%	-2 485 000
Justering ökad internränta	36 000

Bedömningen är att budgeten för 2023 kommer att vara i balans. Arbetet är hela tiden pågående när det gäller anpassningar till de ekonomiska förutsättningarna.

Nämndens ansvar

Frisk luft och rent vatten, bra mat och hälsosamma bostäder. Miljönämnden har ett stort verksamhetsområde med en gemensam nämnare: miljön i Malmö.

I miljönämndens uppdrag ingår att kontrollera att butiker, restauranger och andra verksamheter som hanterar och serverar mat i Malmö följer livsmedelslagstiftningen. I uppdraget ingår även tillsyn av dricksvatten. Genom kontrollerna säkerställs att Malmöborna får säkra och korrekt märkta livsmedel. En viktig del i verksamheten är det förebyggande arbetet där nämnden hjälper malmöbor och företagare att göra medvetna och hållbara val och därmed bidrar till utvecklingen av den hållbara staden.

Miljönämnden ansvarar även för att utföra miljö- och hälsoskyddstillsyn enligt miljöbalken, vilket omfattar tillsyn av såväl stora industrier och avloppsledningar som tandläkarmottagningar, tatueringssalonger och bostäder. Inom ramen för grunduppdraget tillvaratar nämnden allmänna intressen för miljö, hälsoskydd och hållbar utveckling i samhällsplaneringen. Verksamheten syftar i första hand till att medverka till en långsiktigt hållbar utveckling vilket innebär att nuvarande och kommande generationer ska tillförsäkras en hälsosam och god miljö.

Tryggare Malmö ingår i miljönämndens verksamhet och är en del av Malmö stads särskilda insats för att öka trygghet och säkerhet i staden genom samverkan mellan såväl kommunala som statliga myndigheter. Syftet är att motverka oseriösa och illegala verksamheter som bidrar till osund konkurrens, fusk, organiserad brottslighet, riskmiljöer för människoexploatering, välfärdsbrottslighet samt ohälsosamma miljöer för malmöborna.

Miljönämnden ansvarar inom sitt område för strategiskt och långsiktigt miljöarbete och ska processleda, stödja och samordna kommunens miljöarbete för en hållbar utveckling. Inom detta uppdrag får miljönämnden göra ansökningar om stöd till projekt, samt leda och samordna de projekten. *Miljöprogram för Malmö stad 2021–2030* är miljönämndens inriktning för det miljöstrategiska arbetet. Miljöprogrammet har högt uppsatta mål som bland annat handlar om minskad klimatpåverkan, ökad biologisk mångfald, ökad resiliens och renare och friskare vattendrag.

Miljönämnden ansvarar även för miljöövervakning av luft, vatten och natur samt driver kommunens energi- och klimatrådgivning och Malmös Fairtrade City-kansli.

Täta samarbeten inom Malmö stads organisation, men också med till exempel näringsliv, akademi, föreningar och malmöbor, är en förutsättning för att kunna ta sig an nämndens uppdrag på ett bra sätt. Nämnden behöver tillsammans med andra aktörer hitta innovativa arbetssätt och lösningar på gemensamma utmaningar inom klimat- och miljöarbetet. Även utbyte av kunskap, expertis, teknik och finansiella resurser är viktiga komponenter för att uppnå system- och beteendeförändringar.

Att malmöbor, verksamhetsutövare och samarbetspartners som kommer i kontakt med miljönämnden får ett professionellt bemötande samt upplever att nämnden arbetar serviceinriktat är viktigt för att bibehålla förtroende och kvalitet. Nämndens arbete utgår från kommunfullmäktigemålet om att Malmö stad ska leverera en god och likvärdig service.

Rättighetsbaserat arbete

Miljönämnden kommer under 2023 fortsätta arbetet med att införa ett barnrättsperspektiv i verksamheten för att säkerställa att barnets rättigheter i enlighet med barnkonventionen främjas. Nämnden fortsätter även att arbeta efter minoritetslagstiftningens bestämmelser och har ett särskilt fokus på att genomföra planerade insatser inom *Handlingsplan för den nationella minoriteten romer i Malmö 2023–2025*. I samarbete med övriga nämnder kommer nämnden att ta fram en handlingsplan för verksamheten inom ramen för handlingsplanen *Fri från våld – en gemensam angelägenhet 2022–2026*. Detta är ett led i jämställdhetsarbetet med målet att mäns våld mot kvinnor och barn ska upphöra.

Plan för verksamheten

I det här avsnittet beskrivs nämndens planering av verksamheten under året. Planeringen utgår från nämndens grunduppdrag och innehåller en beskrivning av utvecklingen av nämndens verksamhet samt prioriteringar som planeras under året. I plan för verksamhet redogörs även för vilken effekt och vilket resultat som prioriteringarna förväntas ha på verksamheten och de verksamheten är till för.

Utveckling av nämndens verksamhet

Grön och rättvis klimatomställning och klimatanpassning

Malmö liksom andra städer står inför globala utmaningar som klimatförändringar, växande befolkning och ojämlikhet. Miljönämnden behöver tillsammans med andra aktörer arbeta för att hitta innovativa arbetssätt och lösningar på gemensamma utmaningar för att skapa ett mer hållbart Malmö. Grön och rättvis omställning och klimatanpassning innebär att ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet samverkar. Rätt utfört kan Malmö stads klimat- och miljöarbete till exempel skapa nya affärsmodeller som bidrar till stärkt konkurrenskraft för näringslivet och fler arbetstillfällen samt leda till ökade möjligheter för en stad med goda livsvillkor och bättre hälsa för Malmöborna.

Enligt Malmö stads miljöprogram ska Malmös klimatpåverkan minska kraftigt i enlighet med FN:s Parisavtal. Miljönämnden behöver därför öka takten i klimatarbetet och samtidigt arbeta för en grön och inkluderande omställning. Definitionen av grön omställning har sin utgångspunkt i EU:s gröna giv, vilket är EU:s tillväxtstrategi som ska leda Europa till ett klimatneutralt, rättvist och välmående samhälle. Den gröna omställningen handlar bland annat om ren och trygg energiförsörjning till ett rimligt pris, giftfri miljö, cirkulär ekonomi, bevarande av biologisk mångfald och omställning till hållbar mobilitet. Detta återspeglas också i Malmö stads budget för 2023 som har ett stort fokus på minskade klimatutsläpp, klimatanpassningsåtgärder och satsningar som säkrar den biologiska mångfalden.

Tack vare stadens höga ambitioner har Malmö blivit en av EU:s 100 klimatneutrala städer som ska vara med och leda utvecklingen framåt och bli klimatneutrala till 2030. För att Malmö ska lyckas genomföra denna omställning krävs att miljö- och klimatarbetet genomsyrar stadsutvecklingen. Malmö stad som organisation kan inte lyckas med omställningen på egen hand. Det krävs att Malmö stad arbetar för ett ökat samarbete med näringsliv, civilsamhälle, akademi och Malmöbor så att hela Malmö tar ett ökat och gemensamt ansvar. Samarbetet på regional, nationell och internationell nivå är också avgörande. Miljönämnden ingår i ett antal nätverk och organisationer, bland annat *Eurocities*, *ICLEI (International Council for Local Environmental Initiative)*, *ClimateKIC*, *GreaterCopenhagen Green* och *Leader Söderslätt*. En annan högaktuell förutsättning för klimatomställningen är tillgången till hållbar, tillförlitlig och prisvärd energi där en ökad lokal förnybar elproduktion är en komponent. Miljönämnden samordnar stadens arbete för ett mer leveranssäkert energisystem.

En stor del av Malmös koldioxidutsläpp sker inte här utan i de länder där varorna vi konsumerar tillverkas. Dessa konsumtionsbaserade utsläpp är en bidragande faktor till jordens uppvärmning. Malmö är en av de första städerna i Sverige som har ett mål om minskade konsumtionsbaserade växthusgasutsläpp i linje med Parisavtalet. För att nå målet krävs ett omfattande samarbete och delaktighet med de som bor och verkar i Malmö. Då de unga Malmöborna är de som ska leva i samhället i framtiden och många unga i dag mår dåligt över klimatförändringarna behöver de få möjlighet att medverka i de förändringar som sker.

Parallellt med klimatomställningsarbetet behöver miljönämnden även arbeta för att minska effekterna av klimatförändringarna genom anpassning. Att värna naturen och dess ekosystem bidrar till att lindra klimatkrisens effekter. Till exempel kan utökandet av grönområden i staden minska risken för översvämningar och värmeböljor. Det finns ett behov av att införa fler naturbaserade lösningar, det vill säga åtgärder som utgår från naturens förmåga att lösa samhällsutmaningar. Naturbaserade lösningar är betydelsefulla verktyg för att hantera både klimatförändring och förlust av biologisk mångfald.

Inom ramen för Malmö stads klimat- och miljöarbete stödjer, utvecklar och samordnar miljönämnden ett antal projekt som ska leda till ett mer hållbart Malmö och ett ökat demokratiskt inflytande. För att bibehålla en hög ambitionsnivå och för att möjliggöra miljö- och klimatomställningen blir extern finansiering allt viktigare för Malmö stad. Dock ser miljönämnden att konkurrensen om externa medel

ökar. Under 2023 kommer nämnden därför ha fokus på att utveckla denna del av nämndens verksamhet för att säkerställa framtida extern finansiering.

Tillsyns- och kontrolluppgifter

Utgångspunkten för miljönämndens verksamhet är att arbeta med grunduppdraget inom ramen för nämndens reglemente. Miljö- och hälsoskyddstillsynens och livsmedelskontrollens grunduppdrag regleras av nationell lagstiftning, men även av nationella, regionala och lokala överenskommelser, program, vägledningar och direktiv. De senaste åren har det tillkommit och fortsätter tillkomma omfattande förändringar av övergripande styrdokument som nämndens verksamheter måste förhålla sig till och planera inför. I många fall innebär förändringarna utökade tillsyns- och kontrolluppgifter. Samtidigt krävs mycket skattefinansierad arbetstid i form av intern och extern samverkan, kompetensutveckling och internt utvecklingsarbete för att införliva förändringarna i ordinarie tillsyns- och kontrollverksamhet. Inför 2023 är nämndens utmaning att inrymma de utökade arbetsuppgifterna i den budget som nämnden har att förhålla sig till. Prioriteringar och anpassning av verksamheten presenteras närmare i avsnittet om *Nämndens prioriteringar*.

Ytterligare en utmaning för miljönämnden är en osäkerhet kring hur det ekonomiska omvärldsläget påverkar nämndens verksamhet. Malmö är en snabbt växande stad, både vad gäller bostäder och infrastruktur, och en del av nämndens verksamhet utgår från Malmös planerade utbyggnad. Det ekonomiska omvärldsläget riskerar att minska exploaterings takten inom staden, och därmed påverka mängden arbetsuppgifter för nämndens medarbetare. Detta kan medföra att nämnden behöver omprioritera arbetsuppgifter under året. Nämndens verksamhet är även beroende av intäkter kopplade till tillsyns- och kontrollavgifter som verksamhetsutövare betalar. Det ekonomiska läget medför risk för att antalet verksamheter minskar, särskilt inom livsmedelskontroll, vilket kan medföra intäktsbortfall för nämnden.

Service

Vid rådgivning, tillsyn och kontroll samt inom ramen för nämndens projekt ska Malmöbor, verksamhetsutövare och samarbetspartners känna förtroende för miljönämndens verksamhet, få ett professionellt bemötande samt uppleva att nämnden arbetar serviceinriktat. Miljönämndens arbete utgår från kommunfullmäktigemålet om att Malmö stad ska leverera en god och likvärdig service. En utmaning för nämnden under 2023 är att bibehålla en hög servicenivå utifrån nämndens ekonomiska förutsättningar. Arbetsuppgifter kopplade till rådgivning och serviceinriktat utvecklingsarbete är skattefinansierade och under kommande år behöver stort fokus läggas på att utföra avgiftsfinansierade arbetsuppgifter.

Nämndens prioriteringar

Miljönämndens prioriteringar för 2023 baseras på lagar och andra övergripande styrdokument, Malmö stads budget och nämndens reglemente.

Övergripande prioriteringar

Avsnittet beskriver de områden som är särskilt prioriterade för miljönämndens verksamhet under 2023.

Genomförande av Miljöprogram för Malmö stad 2021–2030

Miljönämndens främsta fokus inom det miljöstrategiska arbetet är dels att öka takten i Malmös klimatomställning, dels att växla upp arbetet med stadens klimatanpassning för att Malmö ska öka sin förmåga att hantera effekter av ett förändrat klimat. Arbetet utgår ifrån stadens miljöprogram som hanterar den ekologiska dimensionen av Agenda 2030. Nämnden arbetar för att identifiera och genomföra insatser som har bäring på flera mål samtidigt.

Miljönämndens medverkan i stadsutvecklingen, både när staden planerar nytt och i förändringar av den befintliga stadsmiljön, är viktig för framdriften i miljö- och klimatfrågorna. Nämnden deltar bland annat i utvecklingen av Nyhamnen, Rosengård, Jägersro, Stadionområdet, Fortuna hemgården och i planeringen av Öresundsmetron. I detta arbete behöver även Malmöborna involveras och samtliga hållbarhetsdimensioner beaktas.

Klimatomställning Malmö

Inom ramen för *Klimatomställning Malmö* samverkar Malmö stad med olika aktörer kring ett antal prioriterade omställningsområden där det finns potential att minska Malmös klimatpåverkan. Arbetet utgår från ledande forskning och analyser av hur Malmö mest effektivt kan nå sina klimatmål samtidigt som fler samhällsvinster skapas, till exempel en bättre livsmiljö och fler arbetstillfällen. Under början av 2023 kommer nämnden att arbeta dels för att färdigställa omställningsområdenas färdplaner, dels för att involvera fler aktörer i omställningsarbetet.

Ett av de projekt som bidrar till arbetet är *RASK (Rusta aktörer för snabbare klimatomställning)* som finansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden och som handlar om att ta fram kunskaps- och beslutsunderlag samt mobilisera fler aktörer i klimatomställningen i Malmö.

Klimatkontrakt Malmö är ett verktyg för Malmö stad, näringsliv, föreningsliv, akademi och Malmöbor att samarbeta och ta vara på idéer, initiativ och insatser samt stödja varandra i omställningen. Exempelvis ges näringslivets aktörer möjlighet att bidra till Malmös klimatomställning genom individuella kontrakt som redogör för Malmö stads respektive det enskilda företagets åtaganden. Under 2023 fortsätter utvecklingen av arbetet med fokus på att mobilisera och stödja fler aktörer.

Miljönämnden ska arbeta för att öka Malmöbornas förutsättningar att göra medvetna val för att minska sina konsumtionsbaserade utsläpp. Detta kommer bland annat ske genom ett livsstilscentrerat digitalt dialogverktyg för Malmöbor och civila organisationer.

Energiförsörjning

En tillräcklig, prisvärd och hållbar energiförsörjning är en förutsättning för Malmös klimatomställning. Med hänsyn till energikrisen i Europa är frågan extra prioriterad av miljönämnden. Enligt Malmö stads miljöprogram och energistrategi ska Malmö år 2030 försörjas till 100 procent av återvunnen och förnybar energi. Miljönämnden samordnar stadens övergripande arbete med energifrågan samt arbetar för att stötta de boende och verksamma i Malmö med att stärka deras förmåga att påverka sin energisituation. Under 2023 fortsätter arbetet för att stärka den egna rådigheten över energiförsörjningen i Malmö. Det inbegriper nationellt påverkansarbete för ökad elproduktion och överföring av el, samt fortsatta steg för att via vind- och solkraft öka den förnybara elproduktionen i Malmö.

Då den rådande energikrisen påverkar Malmöbor och stadens företag växlar nämnden upp arbetet med stadens energi- och klimatrådgivning. Rådgivningen stöttar Malmöbor, föreningar samt små och medelstora företag så att de kan minska sin energianvändning och klimatpåverkan. Den ger bland annat råd om solceller, uppvärmning, energieffektivisering och laddinfrastruktur.

Konsumtionsbaserade utsläpp och medborgarinvolvering

Miljönämnden behöver involvera de som bor och verkar i Malmö för att staden ska kunna minska de konsumtionsbaserade utsläppen. Här är samarbetet med bland annat skola, bibliotek och andra mötesplatser avgörande för att vi ska nå så många som möjligt.

Livsmedelskonsumtionen står för en fjärdedel av hushållens konsumtionsbaserade växthusgasutsläpp. Miljönämnden kommer under 2023 bland annat fokusera på arbetet med att stötta Malmöborna med att minska matens påverkan på klimat och miljö. Det sker bland annat genom ett arbete för att främja mer växtbaserad, ekologisk och närodlad mat, samt genom att motverka matsvinn i samverkan med näringslivet, föreningar och Malmöborna.

En ny samverkansplattform med stor potential är Malmö museers nya visualiseringscentrum Wisdome, som invigs under 2023. Wisdome kommer erbjuda spännande möjligheter att med ny teknik kunna visualisera komplexa frågor, vilket öppnar för en annorlunda pedagogik och stor interaktivitet kring exempelvis en klimatsmart livsstil. Miljönämnden deltar även i ett antal testbäddar för att öka dialogen med Malmöborna, bland annat i Sege Park.

Arbetet med att minska Malmös konsumtionsbaserade utsläpp hänger tätt samman med de andra hållbarhetsdimensionerna i Agenda 2030, dels här i Malmö, dels ur ett globalt perspektiv. Ett bra exempel är nämndens Fairtrade-arbete som handlar om att skapa bra arbetsförhållanden i hela leverantörskedjan.

Inom ramen för detta genomförs insatser för att öka medvetenheten och engagemanget för schysst konsumtion i hela Malmö genom utåtriktade aktiviteter för Malmöborna. Nämnden arbetar även för att Malmö stad ska göra hållbara och etiska val när det kommer till inköp av till exempel elfordon samt dess batterier för att säkerställa att mineralerna vid tillverkningen bryts på ett sätt som respekterar både arbetarnas och lokalbefolkningens rättigheter.

Malmö stads nettonollarbete

Malmö stad ska vara en föregångare och behöver därför arbeta med den egna organisationens utsläpp på ett effektivt sätt för att nå nettonollutsläpp av växthusgaser till 2030. Alla Malmö stads nämnder måste arbeta för att minska utsläppen. Miljönämnden samordnar och bistår i arbetet.

Upphandling och inköp är ett av Malmö stads främsta verktyg för att organisationen ska nå nettonollutsläpp. Miljönämnden kommer under 2023 att arbeta för ett ökat samarbete med Malmö stads upphandlingsenhet och med kommunikationsinsatser till inköpare inom Malmö stad.

Koldioxidbudget

Kommunfullmäktige har gett kommunstyrelsen i uppdrag att utreda hur en koldioxidbudget kan inarbetas i stadens övergripande styrmodell. En koldioxidbudget visar vilket utsläppsutrymme Malmö har och vilka utsläppsminskningar som behöver göras för att kunna uppnå Parisavtalets överenskommelse.

Miljönämnden kommer under 2023 stötta kommunstyrelsen i arbetet, bland annat genom att undersöka hur nuvarande koldioxidbudget för Malmös territoriella utsläpp och metoder för uppföljning av Malmös klimatarbete kan utvecklas.

Klimatresiliens

Enligt Malmö stads miljöprogram ska stadens resiliens mot effekter av ett förändrat klimat öka. Det handlar om att Malmö behöver rustas för stormar, havsnivåhöjningar, skyfall, värmeböljor och torka. Miljönämnden kommer under 2023 arbeta för att identifiera insatser som bidrar till ökad resiliens och som samtidigt bidrar till miljöprogrammets mål om ökad biologisk mångfald, fler gröna miljöer och en hållbar förvaltning av vatten och hav.

Under 2023 kommer miljönämnden att växla upp sitt samordningsansvar för klimatanpassningsfrågor. Breda samarbeten är viktiga för att ha en samlad bild av stadens utmaningar och konsekvenser av klimatförändringarna, men även för att vidta åtgärder. Malmö stad är partner i det globala nätverket *Making Cities Resilient 2030 (MCR 2030)*, vilket består av ett stort antal aktörer med expertis inom bland annat katastrofreducering och klimatförändringar. FN:s sekretariat för katastrofriskreducering (UNDRR) har utsett Malmö till resilienshubb, vilket innebär att staden är en internationell kunskaps- och utvecklingsnod för norra Europa i frågor som rör klimatanpassning. Utmärkelsen innebär ökade möjligheter för samarbete med andra städer. Ett samarbete med Köpenhamn är påbörjat och en gemensam ansökan till EU:s mission om 150 resilienta regioner är inskickad. Går ansökan igenom kommer samarbetet med Köpenhamn stärkas under 2023.

Enligt Folkhälsomyndigheten är värme den väderrelaterade händelse med störst inverkan på människors liv och hälsa. Värme är även den klimatrelaterade risk som ökar snabbast. Det finns en klimatorättvisa inom Malmös geografi då de största klimatutsläppen sker av Malmöbor som bor i västra Malmö medan den största värmeproblematiken ligger i östra Malmö. Socioekonomisk status är en viktig riskfaktor som ytterligare höjer sårbarheten i östra Malmö. En viktig åtgärd för lägre temperaturer är stadens gröna och blå infrastruktur. I östra Malmö finns generellt färre träd även om tillgången till grönytor är relativt god. Det finns dock en stor potential för staden att tillsammans med berörda fastighetsägare bedriva projekt för att öka antalet träd i östra Malmö; något som skulle kunna få stora samhällsekonomiska vinster i form av ökad resiliens och minskad påverkan på liv och hälsa i ett föränderligt klimat.

Naturbaserade lösningar kan hantera både klimatförändring och förlust av biologisk mångfald och är en viktig faktor när staden förtätas. Genom att utgå från naturliga system kan staden lösa stora samhällsutmaningar samtidigt som det skapas rum för mer liv i staden. Fördelen med naturbaserade lösningar är att de kan lösa flera utmaningar samtidigt. Att göra en regnrabatt av en parkeringsplats gör

staden mer resilient mot skyfall då växtligheten kan absorbera och fördröja regnet. Samtidigt gör den staden grönare vilket kyler ner staden vid värmeböljor, gör luften renare för de som bor i området, skapar habitat för arter och lagrar kol vilket minskar vår klimatpåverkan.

Framtidens kuststad

Malmö består till mer än hälften av hav och har en 43 kilometer lång kustlinje. Handlingsplanen för att stärka Malmös roll som framtidens kuststad samordnas av miljönämnden och är en del av Malmö stads arbete med Agenda 2030. Tillsammans med kommunstyrelsen, tekniska nämnden, stadsbyggnadsnämnden, fritidsnämnden och kulturnämnden arbetar miljönämnden för att Malmöbor bättre ska kunna nyttja det fördelaktiga läget vid havet och kusten. Den nuvarande handlingsplanen sträcker sig fram till 2023 så under året ska aktiviteterna i handlingsplanen slutföras. Bland annat ska en strategi för kustskydd färdigställas. Under året ska miljönämnden ta ett nytt grepp kring frågan och arbeta fram förslag på hur Malmö stad ska arbeta med Malmö som framtidens kuststad framöver.

Lokala kolsänkor

En kolsänka fångar upp koldioxid från atmosfären genom att binda den under en längre tid. Arbetet med kolsänkor är prioriterat i stadens miljöprogram då de dels bidrar till målet om minskade växthusgaser, dels kan ha en gynnsam effekt för målen om fler gröna miljöer, ökad biologisk mångfald och bättre hälsa för Malmöborna. Under 2023 ska nämnden arbeta vidare med Malmös potential för lokala kolsänkor. Det handlar dels om de kolsänkor som är av teknisk karaktär (CCS-anläggning) där nämnden stödjer Sysavs arbete. Dels handlar det om de biologiska kolsänkorna där en första utredning tagits fram som visar att Malmö kan öka sin potential för lokala kolsänkor genom att bygga mer i trä, plantera fler träd och använda biokol i större utsträckning.

Kemikalier

En del av arbetet med miljöprogrammets mål om att hälsofarlig exponering ska minska är genomförandet av *Handlingsplan för Malmö stads strategiska kemikaliearbete 2020–2030*. Under 2023 fokuserar miljönämnden bland annat på samordningen av införandet av ett kemikaliehanteringssystem i Malmö stad. Arbete ska även ske för att revidera handlingsplanen för utfasning av konstgräsplaner med gummigranulat.

Tryggare Malmö

Tryggare Malmö ingår i miljönämndens verksamhet och är en del av Malmö stads särskilda insats för att öka trygghet och säkerhet i staden genom samverkan mellan såväl kommunala som statliga myndigheter. Inom Tryggare Malmö utförs myndighetsgemensamma inspektioner med bland annat Skatteverket, Polisen, Tullverket, Kronofogden, Räddningstjänsten Syd, Arbetsmiljöverket och stadsbyggnadsnämnden. Samarbete sker även med arbetsmarknads- och socialnämnden kring välfärdsbrott och misstanke om prostitution och människohandel.

Arbetet sker ofta genom uppsökande kontroller eller tillsynsbesök, men även efter inkomna tips initierade av polis eller annan myndighet. Syftet är att motverka oseriösa och illegala verksamheter som bidrar till osund konkurrens, fusk, organiserad brottslighet, riskmiljöer för människoexploatering samt välfärdsbrottslighet. Myndighetssamordnade inspektioner har visat sig vara ett starkt och effektivt verktyg i det brottsförebyggande arbetet. De illegala verksamheterna är dessutom ofta miljö- och hälsofarliga, något som motverkar hållbarhetsmålen och bidrar till otrygghet och en ohälsosam miljö för Malmöborna. I samband med inspektionerna förs verksamheter och branscher som följer lagstiftningen över till ordinarie tillsynsverksamhet, medan de illegala verksamheterna stängs. Genom Tryggare Malmö bidrar miljönämnden till att öka tryggheten i utsatta områden, motverka den illegala ekonomin och välfärdsbrottslighet samt verka för rättvisare villkor för företagare.

De myndighetsgemensamma inspektionerna prioriteras utifrån Malmös lokala läges- och problembild. Upplevd trygghet är ojämnt fördelad i staden då den skiljer sig mellan kön, åldersgrupp, socioekonomisk status, etnisk bakgrund, boendeform och geografisk plats. Enligt Brottsförebyggande rådet upplevs tryggheten vara minst i särskilt utsatta områden. Miljönämnden fokuserar därför en betydande del av tillsynen till områden med lägre upplevd trygghet utifrån myndigheternas trygghetsmätningar. Prioriterade områden under 2023 kommer vara Möllevången och Sofielund. I dessa områden kommer miljönämnden

även samverka med andra förvaltningar, fastighetsägare och civilsamhälle genom medborgarlöften.

I Polisens trygghetsmätningar framkommer även en tydlig koppling mellan nedskräpning och en känsla av otrygghet. I Rosengård planerar därför miljönämnden att under 2023 fortsätta arbetet med att undanröja olägenheter för människors hälsa kopplade till miljöaspekterna avfallshantering, nedskräpning och skadedjursbekämpning.

Under 2023 kommer miljönämnden att vidareutveckla arbetet inom Tryggare Malmö till att även omfatta vissa delar av fordons- och avfallsbranschen. Genom att bredda Tryggare Malmös uppdrag kan nämnden bidra till att främja sund konkurrens, stävja brottslighet och motverka miljöfarliga verksamheter inom branscherna. Avfallsbrottslighet är ett växande problem både nationellt och internationellt och innebär att kommunerna behöver stärka sin tillsyn inom avfallsområdet. Tryggare Malmö planerar under 2023 att genomföra tillsyn av avfallstransporter, tillsyn av avfallshantering på bygg- och rivningsarbetsplatser samt nedskräpning/dumpning av avfall vid och omkring fastigheter med fordonsverkstäder. Även inom fordonsbranschen förekommer otillåtna verksamheter med kopplingar till brottslighet. Under 2023 kommer Tryggare Malmö fokusera på icke anmälningspliktiga fordonsverksamheter inom vissa geografiska områden samt verksamheter som behöver tillsyn samordnat med andra myndigheter. Ordinarie tillsyn av verksamheter inom avfalls- och fordonsbranschen är liksom tidigare miljö- och hälsoskyddsavdelningens ansvarsområde. Nämnden kommer därför att arbeta med att tydliggöra interna gränsdragningar och för kompetensöverföring mellan verksamheterna.

Under 2023 kommer miljönämnden utöver ovanstående även att prioritera tillsyn av verksamheter som bidrar till osund konkurrens, fusk och otrygghet inom följande branscher:

- olovliga boenden
- fusk i livsmedelskedjan
- samlingslokaler
- massagebranschen.

Ett genomgående fokus inom samtliga branscher kommer vara att identifiera indikatorer om människohandel och människoexploatering samt välfärdsbrottslighet. Miljönämnden kommer att arbeta samordnat och tipsa vidare till berörda myndigheter för fortsatt utredning.

Det uppsökande arbetet med bostadstillsyn är en viktig del av miljönämndens uppdrag. Det innebär i praktiken att nämnden på eget initiativ initierar tillsyn av fastigheter, oftast i områden med lägre välfärd i Malmö. Arbetet med uppsökande bostadstillsyn kommer under 2023 vara fortsatt omfattande, ambitiöst och bidra till stor hälso nytta, samt utföras i linje med den nationella strategin för miljöbalkstillsynen.

I samband med att olovliga boenden förbjuds eller att boenden döms ut kan det exempelvis innebära att de boende mister sina hyreskontrakt. Detta kan sedan påverka bland annat arbetsmarknads- och socialnämndens verksamhet, då fler uppsöker socialtjänsten för bistånd. I de fall det finns risk för denna situation sker återkoppling och dialog med arbetsmarknads- och socialnämndens verksamhet. Eventuella målkonflikter hanteras även på de gemensamma samverkansmötena med berörda myndigheter och nämnder.

I arbetet mot olovliga och bristfälliga boenden kommer miljönämnden särskilt beakta barnrättsperspektivet i de fall barn och unga finns i bristfälliga boenden, då orosanmälan görs till arbetsmarknads- och socialnämndens verksamhet. Syftet med Tryggare Malmö är bland annat att minska risken för att Malmöbor utnyttjas på både arbetsmarknaden och bostadsmarknaden. Då det ofta är utsatta grupper som utnyttjas bedrivs arbetet utifrån ett jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv. Tryggare Malmö verkar för ett rättviseperspektiv på så sätt att alla ska ha trygga och icke-hälsovådliga boendemiljöer samt tillgång till säkra livsmedel och produkter. Målet är även att de tobaksfria miljöerna ska öka för Malmöborna.

De myndighetssamverkande inspektionerna förväntas sammantaget bidra till en ökad upplevd trygghet i utsatta områden, sundare konkurrens mellan skötsamma verksamheter och de som inte följer gällande lagstiftning samt en hälsosammare och säkrare miljö för Malmöbor i alla åldrar. Genom arbetet inom

Tryggare Malmö kan miljönämnden bidra till en förflyttning för att uppnå kommunfullmäktigemålet om att Malmö stad ska verka för att öka tryggheten bland Malmöborna och för att brottsligheten ska minska.

Anpassning av verksamheten utifrån övergripande styrdokument

Miljönämndens livsmedelskontroll står inför flera utmaningar under 2023 då en ny riskklassningsmodell ska införas samtidigt som kontrollen ska börja efterhandsdebiteras från och med 2024. Arbetet med att förbereda dessa förändringar kommer att vara intensivt under 2023 då nämnden bland annat behöver omklassa och besluta om ny kontrollfrekvens för cirka 2 700 anläggningar, utbilda medarbetare, genomföra informationsinsatser till verksamhetsutövare, anpassa verksamhetssystemet samt införa nya e-tjänster. Uppskattningsvis kommer arbetet med omklassningen motsvara cirka två heltidstjänster, vilket innebär att nämnden kommer att få stora utmaningar att klara grunduppdraget.

Den nya riskklassningsmodellen innebär att kontroll flyttas från sista led, exempelvis restauranger och butiker, till tidigare led i handelskedjan, exempelvis importörer, grossister och industrier. Förändringen kommer att leda till en mer riskbaserad kontroll och miljönämnden är positiv till ändringen. Samtidigt finns en risk för att det påverkar nämndens verksamhet då den totala mängden kontroller sannolikt minskar, vilket får ekonomiska konsekvenser från 2024. Även efterhandsdebiteringen kommer innebära ekonomiska konsekvenser genom ett visst bortfall av intäkter samtidigt som nämnden får en ökad administration vid debiteringar.

Miljönämnden ska under 2023 fortsätta med att implementera kontrollen av anläggningar som importerar eller producerar material i kontakt med livsmedel. Nämnden har skapat förutsättningar för att finansiera kontrollen genom att uppdatera taxan och kommer fortsätta med kompetenshöjande insatser, information till aktuella företag samt att registrera och riskklassificera anläggningarna.

Inom miljönämndens miljö- och hälsoskyddstillsyn har det tillkommit och fortsätter tillkomma omfattande ny lagstiftning och andra styrdokument som verksamheten måste förhålla sig till och planera inför. I många fall innebär förändringarna att nämndens tillsynsuppdrag utökas och breddas. Under 2021 lanserades den nationella strategin för miljöbalktillsynen som gäller 2022-2025. I strategin har sex tillsynsområden med olika fokusområden pekats ut, vars syfte bland annat är att främja tillsyn inom områden som ur ett nationellt perspektiv är extra angelägna under strategins period, samt att förenkla tillsynsmyndigheternas planering av tillsyn. Fyra tillsynsområden är aktuella för miljönämnden med utgångspunkt i gällande reglemente, och inför 2023 planerar nämnden utifrån de resurser som finns tillgängliga att ta hänsyn till dessa inom ramen för tillsynsuppdraget.

Under de senaste åren har det även tillkommit mycket ny lagstiftning samt gjorts omfattande förändringar av befintlig lagstiftning inom avfallsområdet. Bakgrunden är att den svenska lagstiftningen inom avfallsområdet ska anpassas till EU:s nya avfallsdirektiv, det så kallade avfallspaketet. Förändringarna i avfallslagstiftningen innebär ett större fokus på tillsyn av avfallsbranschen, vilket även märks genom den nationella strategin för miljöbalktillsynen där tre fokusområden berör avfallsfrågor. Avfallsbrottslighet är ett växande problem både nationellt och internationellt och innebär att kommunerna behöver prioritera tillsyn av exempelvis avfallstransporter, avfallshandlare/-mäklare samt avfallsinsamlare.

Under 2023 planerar nämnden att stärka tillsynen av avfallstransporter, tillsyn av avfallshandlare/-mäklare, tillsyn av avfallshantering på bygg- och rivningsarbetsplatser samt nedskräpning/dumpning av avfall vid och omkring fastigheter med fordonsverkstäder. Eftersom behovet av tillsyn inom nämndens ansvarsområde är större än befintliga resurser, kommer tillsyn av butiksinsamling för elavfall samt tillsyn av retursystem för dryckesförpackningar med pant att nedprioriteras under 2023. Prioriteringarna presenteras närmare i avsnittet om *Tryggare Malmö* samt avsnittet om *Miljö- och hälsoskyddstillsyn*.

Ytterligare ny lagstiftning som påverkar miljönämndens planering inför 2023 är att ett skyndsambetskrav gällande åtalsanmälningar införs i miljöbalken från och med årsskiftet. Detta innebär att kommunen behöver agera skyndsamt vid åtalsanmälningar mot miljöfarliga verksamheter som bryter mot lagstiftning och villkor. Förändringen innebär att nämnden måste hantera åtalsanmälningar mer skyndsamt än tidigare, vilket innebär att nya rutiner och arbetssätt behöver tas fram inom verksamheten.

Under 2022 togs ett nytt åtgärdsprogram för vatten fram. Enligt EU:s ramdirektiv för vatten ska länderna inom gemenskapen ta fram åtgärdsprogram vart sjätte år för att säkerställa att miljökvalitetsnormerna för yt- och grundvatten följs. Det nya åtgärdsprogrammet gäller 2022–2027. Åtgärder som berör miljönämnden är krav på framtagande av förvaltningsövergripande planeringsdokument som olika typer av vattenplaner, dricksvattenskydd samt genomförande av tillsynsrelaterade åtgärder. Inom ramen för tillsynsuppdraget samt utifrån de resurser som finns tillgängliga kommer nämnden att integrera tillsynsåtgärderna i tillsynsplaneringen för 2023.

Säkrad kompetensförsörjning

Miljönämnden arbetar för att säkerställa en god kompetensförsörjning genom att ha rätt antal medarbetare med efterfrågad kompetens för genomförandet av uppdraget enligt reglemente och mål. Genom att rekrytera medarbetare med rätt kompetens kan nämnden ge Malmöbor och verksamhetsutövare en god och likvärdig service, samt säkerställa att verksamheten håller en god kvalitet. Nämndens arbete inom kompetensförsörjningsprocessen kan relateras till kommunfullmäktigemålet om att vara en attraktiv arbetsgivare samt till kommunfullmäktigemålet om att säkerställa en god kompetensförsörjning.

Förmågan att attrahera, rekrytera, behålla, utveckla och avsluta kompetens är en avgörande framgångsfaktor för att ha välfungerande kompetensförsörjning. Miljönämnden har behov av såväl generalister som specialister. Nämnden följer Malmö stads process för kompetensbaserad rekrytering och säkerställer därigenom att medarbetare rekryteras utifrån verksamhetens behov och att rekryteringsprocessen genomsyras av jämställdhets-, jämlikhets- och ett antidiskrimineringsperspektiv utifrån diskrimineringslagstiftningens grunder. Nämnden samarbetar med andra nämnder inom kompetensförsörjningsprocessen, bland annat vid introduktion av nyanställda och vid rekrytering. Nämnden planerar att fortsätta ha nätverksträffar med de övriga tekniska nämnderna för att dela kunskap och utbyta erfarenhet. En utmaning för nämnden är att rekrytera erfarna miljöinspektörer, då det är hård konkurrens om dessa i regionen.

Miljönämnden eftersträvar trygga anställningsformer och få timavlönade medarbetare. Goda arbetsvillkor utgör en bra grund för både medarbetarnas hälsa och deltagande, men även för verksamhetens effektivitet och kvalitet. Nämnden arbetar för att medarbetarna ska ha möjlighet att påverka organisationen och sin arbetsituation, samt för att tillvarata medarbetarnas kompetens och utveckling. Genom att följa Malmö stads HR-processer ska nämnden säkerställa en god arbetsmiljö med systematiskt arbetsmiljöarbete och trygga anställningar. Nämndens chefer genomför Malmö stads partsgemensamma arbetsmiljöutbildning för att skapa förutsättningar för medarbetarens arbetsmiljö.

Miljönämnden kommer under 2023 fortsätta att utifrån könsuppdelad statistik följa utvecklingen mot ett mer jämställt arbetsliv vad gäller sjukfrånvaro, löneutveckling, karriärmöjligheter samt uttag av föräldradagtid. Nämnden kommer även att genomföra en analys av resultatet från Jämix, en rapport som visar verksamhetens arbetsvillkor, arbetsmiljö och anställningsvillkor utifrån ett jämställdhetsindex, i syfte att ta tillvara resultatet i den fortsatta utvecklingen av verksamheten.

Under 2023 kommer miljönämnden att ha fortsatt fokus på att öka nämndens resultat i den medarbetarenkät som årligen genomförs inom Malmö stad. Enkäten har fokus på faktorn hållbart medarbetarengagemang (HME), som baseras på nio frågor om motivation, ledarskap och styrning för att utvärdera organisationens och chefers förmåga att skapa, tillvarata och upprätthålla medarbetarnas engagemang. Det övergripande resultatet visar att styrningsfrågorna och möjlighet till återhämtning efter intensiva arbetsperioder är prioriterade utvecklingsområden inom flera av nämndens verksamheter. Sammantaget ligger nämndens HME-resultat för 2022 på 77, vilket är högre än resultatet för 2020 och 2021 (76), men fortfarande fyra värden lägre än resultatet för hela Malmö stad (81).

Utifrån resultatet i medarbetarenkäten kommer miljönämnden under 2023 prioritera att vidareutveckla arbetet med styrning, bland annat i form av kontinuerlig uppföljning av verksamhetens mål, uppdrag och ekonomi på enhetsnivå. Arbetet med uppföljning är även viktigt ur ett ekonomiskt perspektiv, då nämndens budget för 2023 innehåller effektiviseringskrav.

Ytterligare ett prioriterat område är att möjliggöra återhämtning efter intensiva arbetsperioder för nämndens medarbetare. Miljönämnden planerar under kommande år att lägga fokus på internt

kvalitetsarbete, vilket kan ses som ett verktyg i arbetet med god kompetensförsörjning. Effektiva och tydliga arbetssätt bidrar till att skapa förutsättningar för en hållbar arbetsbelastning och därigenom en god arbetsmiljö. Nämndens ekonomiska ramar inför 2023 innebär dock att arbetstiden som avsätts för kvalitetsarbete är begränsad, då fokus ligger på att utföra avgiftsfinansierade arbetsuppgifter.

Ett annat utvecklingsområde under 2023 är att förenkla för verksamhetsutövare, Malmöbor och andra som nämnden kommer i kontakt med, exempelvis genom e-tjänster, riktade informationsinsatser och utökad information på Malmö stads hemsida. Detta kan bidra till en mer effektiv hantering av inkommande ärenden och minska arbetstiden som nämndens medarbetare lägger på rådgivning, vilket i förlängningen bidrar till en mer hållbar arbetsbelastning. Att arbeta mer effektivt är även angeläget ur ekonomisk synvinkel.

God och likvärdig service

Miljönämndens kontroll- och tillsynsverksamhet mäts varje år inom områdena information, tillgänglighet, bemötande, kompetens, rättssäkerhet och effektivitet via Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) servicemätning av kommunernas myndighetsutövning, Insikt. Genom den årliga Insikts-mätningen får nämnden ett underlag att arbeta utifrån och ta tillvara i den fortsatta utvecklingen av verksamheten. Inom livsmedelskontrollen finns ett samarbete med Stockholm och Göteborg för jämförelse och gemensam analys av resultatet. Syftet med samarbetet är att dela erfarenheter och få inspiration i arbetet med att utveckla nämndens myndighetsutövning.

Miljönämnden ska under 2023 fortsätta arbetet med att utveckla information och rådgivning till verksamhetsutövare, Malmöbor och andra som nämnden kommer i kontakt med. Genom att lägga fokus på internt kvalitetsarbete och göra information mer lättillgänglig kan nämnden utföra sina uppdrag på ett mer effektivt sätt, vilket förväntas avspeglas i mätningen.

Under 2022 påbörjade livsmedelskontrollen och miljö- och hälsoskyddstillsynen utbildningspaketet *Inte bara trevlig*, som är en utbildningssatsning i samtalsmetodik och bemötande tillsammans med tolv andra skånska kommuner. Utbildningen kommer att slutföras under 2023. Syftet är att förbättra dialogen mellan miljönämnden och de företag nämnden kommer i kontakt med och är en del i nämndens utvecklingsarbete inom serviceområdet. Nämnden kommer även att fortsätta arbetet för en ökad kunskap bland medarbetarna vad gäller jämställdhets-, jämlikhets- och antidiskrimineringsperspektiven för att öka förutsättningarna att leverera en likvärdig, inkluderande och respektfull service till Malmöbor, besökare och samhällsaktörer.

För att miljönämnden ska kunna ge en god och likvärdig service till nämndens målgrupper finns även ett behov att ett ökat samarbete med närliggande kommuner. Många verksamhetsutövare har verksamheter i flera kommuner och förmedlar ibland att de upplever att kraven skiljer sig åt. Det är därför viktigt att miljönämnden tar del av andra kommuners erfarenheter samt att nämnden delar med sig av sin kunskap till andra, bland annat genom olika samarbetsgrupper och nätverk. Miljösamverkan Skåne är ett regionalt samarbete mellan olika myndigheter vars övergripande syfte är att bidra till samverkan och utveckling inom miljö- och hälsoskydds- samt livsmedelskontrollområdet. Nämnden kommer under 2023 delta i projekt inom Miljösamverkan Skåne gällande tillsyn av tatueringsfärger, tillsyn av skönhetsalonger samt tillsyn av kommunalt spillvattennät. Till följd av effektiviseringskrav i budget kommer dock samarbeten att bedrivas med lägre ambitionsnivå än föregående år. Utgångspunkten är att bedriva samarbeten som ger mest nytta för Malmö stad.

Digitalisering innebär en möjlighet när det gäller att leverera en god och jämlik service till Malmöborna. Miljönämnden har under 2022 antagit en strategi för verksamhetsutveckling och digitalisering. Strategin är miljönämndens verktyg för att nå Malmö stads riktlinjer för det digitala Malmö samt kommunfullmäktiges mål om att Malmö ska leverera en god och likvärdig service till företag och Malmöbor genom att bland annat ligga i framkant i den digitala utvecklingen. Strategin innehåller även en rad olika effekter som nämnden vill uppnå för att stärka demokratin och öka inkluderingen av Malmöbor. Den ska bidra till mer ändamålsenlig och tillgänglig service och öka samspelet i staden.

För att förverkliga strategin har ett digitalt team bildats bestående av olika medarbetare i miljönämndens förvaltning. Teamet ska ansvara för omvärldsbevakning inom det digitala området, samordning av

verksamhetens digitala utveckling samt framtagandet av beslutsunderlag till ledningsgruppen för prioritering och beslut av nya utvecklingsprojekt inom ramen för strategin. Teamet kommer under 2023 arbeta för att möjliggöra publicering av öppna data, automatisering, utveckling av fler e-tjänster och förenkling av vissa processer samt verka för utveckling av nya tekniska lösningar för att kunna integrera förvaltningens verksamhetssystem med andra system och plattformar inom staden. E-tjänster är en central del i teamets arbete, eftersom dessa dels förenklar för verksamhetsutövare och Malmöbor att lämna uppgifter till kommunen, dels bidrar till att nämnden får en effektivare hantering av inkomna ärenden. Teamet har löpande dialog med nämndens verksamheter för att stämma av om det finns andra utvecklingsarbeten som behöver prioriteras inom digitaliseringsområdet, vilket medför att uppdragen kan komma att förändras under året.

Ett viktigt led i att förverkliga strategin är teamets nära samarbete med ITD (IT- och digitaliseringsavdelningen) och de andra tekniska nämnderna för att driva frågor och processer som nämnden inte själv har rådighet över, samt att samordna nämndens interna utvecklingsfrågor med den samverkansmodell som rör övergripande digitaliseringsinsatser och som är framtagen och beslutad av stadens ledningsgrupp. Detta berör exempelvis framtagandet av e-tjänster samt publiceringen av öppna data på ett liknande sätt som de övriga tekniska nämnderna. Under 2023 kommer nämnden även att vidareutveckla arbetet med informationssäkerhet genom den informationssäkerhets- och dataskyddssamordnare som tillsattes under 2022.

I arbetet med en ökad digitalisering är det viktigt att beakta att internetanvändningen skiljer sig åt mellan olika samhällsgrupper. Hög ålder, låg utbildning, låg inkomst och personer med någon form av funktionsnedsättning är riskfaktorer för ett digitalt utanförskap. I och med teknikutvecklingen förväntas Malmöborna i större utsträckning själva hitta information och svara på frågor som tidigare sköts i direktkontakt med offentliga myndigheter. Står individen utanför digitaliseringen får syftet med ökad service snarare motsatt effekt och kan också leda till ökad marginalisering. Nämnden fortsätter under 2023 att tillgänglighetsanpassa information om nämndens uppdrag och service till Malmöborna på malmo.se.

Miljöövervakning

Avsnittet beskriver de områden inom nämndens miljöövervakning som är prioriterade under 2023.

Miljöövervakning ger en lägesbeskrivning av tillståndet i miljön och varnar för störningar. Arbetet bygger på återkommande, systematiskt upplagda undersökningar som visar miljötillståndet genom att registrera eventuella förändringar i naturmiljön. Genom miljöövervakningen kan nämnden även utvärdera resultat av utförda åtgärder kopplat till bland annat stadens biologiska mångfald och blågröna infrastruktur. Malmö stads miljöövervakning är därför en viktig del av uppföljningen av miljöprogrammet.

Miljöövervakningen är vidare ett prioriterat arbete för nämnden då det handlar om att säkra att barn och unga i Malmö får en god livsmiljö när det gäller till exempel luftkvalitet och bullernivåer. Barns vistelsemiljö under uppväxten påverkar i hög grad deras hälsa både som barn och som vuxna och studier tyder på att barn både reagerar och uppfattar buller på annat sätt än vuxna.

Malmö stad ansvarar genom EU-direktiv och miljöbalken för att kontrollera att miljökvalitetsnormerna för utomhusluften i Malmö uppfylls. Genom samverkansavtal med Skånes luftvårdsförbund delar Skånes 33 kommuner på kostnaderna för den lagstiftade kontrollen av miljökvalitetsnormerna för luftkvalitet. För att genomföra den lagstiftade kontrollen har miljönämnden fasta mätstationer vid Rådhuset och på Dalaplan. Nämnden har även en mobil mätstation som kartlägger luftkvaliteten på olika platser i Malmö.

Den mobila stationen kommer under våren avsluta luftförorenings- och bullermätningen vid Amiralsgatan. Mätningen ska följa upp utvecklingen av luftkvaliteten och effekten av den ökade andelen elbussar längs gatan. Amiralsgatan har under många år varit en av Malmös mest luftföroreningsbelastade gator och är den gata där Malmö senast överskred miljökvalitetsnormen för kvävedioxid. Den mobila mätstationen kommer sedan att flyttas till Johannesskolans skolgård för att undersöka luftkvaliteten där. Ljudnivåer kommer även att mätas i trafikmiljö vid Bergsgatan, Amiralsgatan och Carl Gustafs väg under 2023.

Enligt EU:s bullerdirektiv (2002/49EG) och förordningen om omgivningsbuller (SFS 2004:675) är Malmö stad skyldig att genomföra en omgivningsbullerkartläggning och att ta fram ett åtgärdsprogram mot omgivningsbuller. Kartläggningen genomfördes under 2022 under 2023 ska ett åtgärdsprogram tas fram som ska gälla för åren 2024–2030. Arbetet sker i samarbete med tekniska nämnden och stadsbyggnadsnämnden.

Utöver det lagstyrda ansvaret har miljönämnden i uppdrag, enligt nämndens reglemente, att följa den yttre miljöns tillstånd och utveckling. Utöver mätningar av luftföroreningar och ljudnivåer i trafikmiljö planerar nämnden att genomföra mätningar av

- småbiotoper i jordbrukslandskapet
- fladdermöss
- närsalter
- sediment och blåmusslor
- utbredning av ålgräs.

Inventeringen av småbiotoper i jordbrukslandskapet är en del av arbetet med miljöprogrammets mål som handlar om att värna Malmös odlingslandskap och att bruka det hållbart. Exempel på småbiotoper är diken, vägrenar, stenmurar, alléer och solitärträd. Hur småbiotoperna sköts har stor betydelse för den biologiska mångfalden, till exempel påverkar gödsling och upphörd skötsel.

Under 2023 planeras en inventering av fladdermöss. Inventeringen har utförts totalt sju gånger i Malmö sedan 1998. Fladdermössen kan ses som indikator för miljöer med rik biologisk mångfald. Inventeringen kopplas till miljöprogrammets mål om ökad biologisk mångfald.

Miljönämnden har sedan början av 1990-talet kontinuerligt följt upp kväve- och fosforutsläppen från jordbruksmark genom mätningar av närsalter i Kalinaån, Bunkeflodiket, Tygelsjöbäcken och Skumparpsdiket. Dessa mätningar fortsätter under 2023.

Den planerade provtagningen av sediment och blåmusslor i Malmös hamn och i småbåtshamnen är viktig för att följa upp miljöprogrammets mål om fler skyddade havsområden i Malmö och hållbar förvaltning av vatten och hav. Den är även en del av uppföljningen av miljöprogrammets mål om att hälsofarlig exponering ska ha minskat avsevärt i Malmö.

Ålgräsens utbredning i djupled är ett bra mått på övergödning i Öresund. I dagsläget utgör kustnära exploatering och utfyllnader det största hotet mot Öresunds ålgräsängar. Ålgräsängarna utgör den enskilt viktigaste habitattypen i kommunen och fungerar som uppväxtplats för en lång rad fiskarter och andra marina organismer. Undersökningen kopplas till miljöprogrammets mål om fler skyddade havsområden i Malmö och hållbar förvaltning av vatten och hav.

Livsmedelskontroll

Avsnittet beskriver de områden inom nämndens livsmedelskontroll som är prioriterade under 2023.

Miljönämnden kontrollerar att de som bedriver någon form av livsmedelsverksamhet följer gällande lagstiftning så att konsumenterna får säkra och korrekt märkta livsmedel. Arbetet sker enligt nämndens treåriga kontrollplan 2022 - 2024, som beskriver hur miljönämnden arbetar för att uppfylla de lagkrav som ställs på offentlig kontroll inom livsmedelskedjan. Kraven finns bland annat i EU-förordning 625/2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.

Inför varje kalenderår görs en detaljerad plan för alla årets planerade kontroller. Under 2023 kommer miljönämnden utföra kontroller på Malmös livsmedelsverksamheter i enlighet med deras riskklassning och beslutade kontrolltid. Vid besöken kontrolleras lagstiftningsområden som är relevanta för verksamheterna och fokus ligger på de faror som utgör betydande hälsorisker och de tillvägagångssätt som utgör störst risk för att konsumenter vilseleds. Kontrollen kommer under 2023 fokusera på spårbarhet, information, skadedjursbekämpning och livsmedelssäkerhet. Kontroll kommer även att utföras enligt de nationella operativa målen gällande exempelvis dricksvatten, allergena ingredienser, spårbarhet för honung, otillåtna

ingredienser i kosttillskott samt livsmedelsinformation gällande ekologiska produkter och skyddade beteckningar.

Miljönämnden granskar och registrerar nyetablerade livsmedelsverksamheter, utför registreringsbesök och ger råd och service till företag - allt för att skapa hållbara livsmedelsverksamheter över tid med en säker livsmedelshantering. Under 2023 kommer nämnden att genomföra ett omfattande arbete för att omklassa alla verksamheter enligt en ny riskklassningsmodell som Livsmedelsverket tagit fram. Arbetet kommer att omfatta informationsinsatser, anpassning av verksamhetssystem, arbete med nya e-tjänster, utbildning av personal samt att genomföra omklassningarna och besluta om en ny kontrollfrekvens för cirka 2 700 anläggningar.

Ett viktigt uppdrag inom livsmedelskontrollen är att utreda inkommande ärenden såsom misstänkta matförgiftningar, klagomål på livsmedelsverksamheter, ärenden via RASFF (Rapid Alert System for Food and Feed) samt anmälan om allergiska reaktioner och specialkostincidenter.

Kontrollplan 2023

Inför 2023 planerar miljönämnden att utföra cirka 2 520 planerade kontroller vilket motsvarar 9 800 kontrolltimmar. För varje bransch kontrolleras relevanta krav enligt livsmedelslagstiftningen eller genom riktad kontroll i linje med Livsmedelsverkets operativa mål för livsmedelskontrollen i Sverige 2023-2025. Nämndens arbete med livsmedelskontroll under 2023 presenteras närmare i Kontrollplan för livsmedelskontrollen i Malmö 2022-2024 (MN-2021-11419). Bilaga 2 till kontrollplanen innehåller prioriteringar för respektive bransch och har reviderats inför 2023. Nedan följer en översiktlig sammanfattning av planerad kontrollverksamhet och prioriteringar inför 2023 med utgångspunkt i nationella operativa mål.

Storhushåll/ restauranger

- Verifiera att företagen kan ge korrekt information om allergener i maträtter som serveras.
- Verifiera att företagens påstående om svenskt ursprung på kött stämmer samt att det finns spårbarhet bakåt i livsmedelskedjan.

Butiker

- Kontrollera att företag som säljer ekologiska varor, i de fall det krävs, har anmält sin verksamhet till Livsmedelsverket och innehar ett certifikat.
- Kontrollera att honung som släpps ut på marknaden kan spåras samt att leverantörerna har registrerat sin anläggning.
- Verifiera att företagens påstående om svenskt ursprung på kött stämmer samt att det finns spårbarhet bakåt i handelskedjan.

Tillverkningsanläggningar - industri och bageri

- Kontrollera att produkter med nyckelhålet uppfyller kraven för märkningen.

Partihandel: matmäklare, huvudkontor och grossister

- Kontrollera att produkter med nyckelhålet uppfyller kraven för märkningen (endast huvudkontor).
- Kontrollera att företag som säljer ekologiska varor, i de fall det krävs, har anmält sin verksamhet till Livsmedelsverket och innehar ett certifikat.
- Kontrollera att allergena ingredienser är korrekt märkta på färdigförpackade livsmedel som importerats.
- Kontroll av vissa skyddade beteckningar (Roquefort, Prosciutto di Parma, Kalamata, Halloumi, Feta) för att säkerställa att informationen är korrekt.
- Kontrollera att honung som släpps ut på marknaden kan spåras samt att leverantörerna har registrerat sin anläggning.

- Kontrollera att färsk och fryst tonfisk inte utsatts för livsmedelsfusk. Tonfisk av sämre kvalitet som varit tänkt för konserver kan manipuleras med färgämnen för att vilseleda konsumenter och restaurangägare att tro att den fortfarande är färsk.

Kosttillskott

- Kontrollera E-handelsföretag för att säkerställa att information som presenteras på webbplats motsvarar informationen på förpackningen (kosttillskott).
- Kontrollera kosttillskott för innehåll av o tillåtna och osäkra växter.

Dricksvattenanläggningar

- Kontrollera att vattenverk och dricksvattenreservoarer har tillräckliga rutiner och förfaranden för att skydda mot sabotage.

E-handel

- Kontrollera att företag som säljer ekologiska varor, i de fall det krävs, har anmält sin verksamhet till Livsmedelsverket och innehar ett certifikat.
- Kontrollera e-handelsföretag för att säkerställa att information som presenteras på webbplats motsvarar informationen på förpackningen (konfektyr).

Kvalitativa indikatorer för livsmedelskontrollen

Indikator
En kvalitativ analys av resultatet av uppföljande livsmedelskontroller och sanktionsbeslut.
En redogörelse och analys över den service och information vi ger till nya och befintliga livsmedelsverksamheter.
En kvalitativ bedömning av genomförda utredningar av klagomål misstänkta matförgiftningar och RASFF.

Mätbara indikatorer för livsmedelskontrollen

Indikator	Önskat utfall 2023
Andel genomförda kontroller av öppna verksamheter i enlighet med miljönämndens kontrollplan.	100 %
Andel registreringsbesök som utförts senast tre månader efter att verksamheten har öppnat.	100 %
Uppföljning av kvaliteten på myndighetsutövning och service via Insikt.	> 75 %

Kvalitativa indikatorer för enheten för trygghet och samordnad tillsyn

Indikator
En kvalitativ analys av vilka effekter insatserna inom Tryggare Malmö har haft

Mätbara indikatorer för enheten för trygghet och samordnad tillsyn

Indikator	Önskat utfall 2023
Antal samordnade kontroller inom Tryggare Malmö	Minst 200
Andelen genomförda kontroller inom otrygga områden	Minst 25 %

Miljö- och hälsoskyddstillsyn

Avsnittet beskriver de områden inom nämndens miljö- och hälsoskyddstillsyn som är prioriterade under 2023.

Miljönämnden har, enligt nämndens reglemente, prövnings-, anmälnings-, tillsyns- och kontrollansvar över miljö- och hälsoskyddsområdet, vilket utövas inom både avdelningen för miljö- och hälsoskydd och avdelningen för livsmedelskontroll. Inom avdelningen för livsmedelskontroll utövas tillsyn enligt miljöbalken inom ramen för Tryggare Malmös uppdrag. Miljö- och hälsoskyddstillsynen syftar i första hand till att medverka till en långsiktigt hållbar utveckling vilket innebär att nuvarande och kommande generationer ska tillförsäkras en hälsosam och god miljö. Inom ramen för tillsynsuppdraget arbetar nämnden med att främja god hållbar utveckling mot Agenda 2030.

Miljönämndens miljö- och hälsoskyddstillsyn delas in i fyra olika kategorier enligt nedan:

Styrd tillsyn

Inom den styrda tillsynen finns verksamheterna med störst behov och krav, det vill säga tillståndspliktiga verksamheter, anmälningspliktiga miljöfarliga verksamheter samt anmälningspliktiga hälsoskyddsverksamheter. Tillsynen styrs av lagstiftning och nämnden kan därför inte prioritera ned denna del av tillsynen.

Händelsestyrd tillsyn

Kategorin omfattar händelsestyrda behov som nämnden inte har rådighet över. Bland annat ingår handläggning och hantering av anmälningsärenden, utredning av klagomål, remissbesvarande samt rådgivning och service. Behovet för den händelsestyrda tillsynen bedöms utifrån tidsberäkning i nämndens ärendesystem och tidigare erfarenhet från handläggning av dessa typer av ärenden. Den händelsestyrda tillsynen utgörs av inkommande ärenden som nämnden inte har möjlighet att påverka, och därmed kan denna tillsyn inte prioriteras ned. Händelsestyrd tillsyn innehåller moment som både är avgifts- och skattefinansierade.

Skattefinansierad tillsyn

Utgångspunkten är att tillsynsarbetet ska avgiftsfinansieras när detta är möjligt. Det finns dock ett flertal arbetsmoment som i stället behöver skattefinansieras inom den händelsestyrda tillsynen. Exempel på detta är utredning av klagomål, hantering av överklaganden samt remissarbete. En viktig del i avdelningens arbete framöver är att löpande se över hur avgiftsfinansieringen kan öka.

Behovsprioriterad tillsyn

Inom den behovsprioriterade tillsynen återfinns verksamheter som inte är anmälningspliktiga. Kategorin kan även omfatta exempelvis statliga tillsynsprojekt, avloppsinventeringar och fordonsverkstäder. Den styrda samt händelsestyrda tillsynen prioriteras i första hand, medan nämnden har möjlighet att påverka i vilken omfattning den behovsprioriterade tillsynen ska utföras. Nämnden har möjlighet att sätta ambitionsnivån för tillsynen utifrån de resurser som finns tillgängliga. Bedömningen av vilka områden inom den behovsprioriterade tillsynen som ska utföras görs utifrån vilka tillsynsområden som ger mest nytta ur miljö- och hälsosynpunkt samt annan vägledning, bland annat den nationella strategin för miljöbalkstillsynen.

Behovsutredning och tillsynsplan 2023

I miljötillsynsförordningen (2011:13) framgår att det ska finnas en utredning om tillsynsbehovet hos en tillsynsmyndighet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Behovsutredningen ska avse en tid om tre år. Vidare klargörs att en tillsynsmyndighet för varje verksamhetsår ska upprätta en samlad tillsynsplan som omfattar myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken.

Miljönämndens behovsutredning och tillsynsplan omfattar miljö- och hälsoskyddstillsynens lagstiftningsområde inom de områden som nämnden ansvarar för i sitt grunduppdrag enligt nämndens reglemente. Prioriteringar av nämndens tillsynsområden framgår i Behovsutredning 2023-2025 med tillsynsplan för 2023 (MN-2022-11721) samt Tillsyns- och kontrollplan 2022-2023 (MN-2021-11568), i

vilka respektive verksamhet har tagit fram tillsynsplaner med prioriteringar för 2023. Sammantaget utgör dessa nämndens tillsynsplanering gällande miljö- och hälsoskyddsområdet. Nedan följer en översiktlig sammanfattning av planerad tillsynsverksamhet inom miljö- och hälsoskyddsavdelningen under 2023. En mer utförlig beskrivning av Tryggare Malmös prioriteringar inför 2023 presenteras närmare i avsnittet om *Tryggare Malmö*.

Förorenade områden och avfallsbranschen är växande tillsynsområden, dels då många exploateringsprojekt i staden finns inom områden där marken är förorenad, dels då förtätningen leder till massor och avfall som måste tas om hand. Detta har bland annat resulterat i ett flertal pågående tillståndsprocesser hos masshanteringsbolag och avfallsbolag som miljönämnden har tillsynsansvar över. Inom förorenade områden prioriteras liksom tidigare den händelsestyrda tillsynen för att säkerställa att nämnden inte bromsar Malmös utbyggnad. Antalet inkommande ärenden är i dagsläget svårt att uppskatta på grund av det ekonomiska omvärldsläget. Om antalet bygglov sjunker kraftigt antas även ärenden med förorenad mark att succesivt minska något. Eftersom Malmö ska växa och förtätas inom områden med hög risk för föroreningar i mark kommer antalet ärenden sannolikt att fortsatt ligga på en hög nivå.

Länsstyrelsen Skåne har som mål att miljöproblemet med förorenade områden i sin helhet ska vara löst allra senast år 2050. En förutsättning för att nå målet är att miljönämnden påbörjar det systematiska arbetet med ansvarsutredningar för att fastställa vem som förorenat marken. Principen är att förorenaren ska bekosta såväl undersökningar som avhjälpandeåtgärder. Genom att bedriva tillsyn mot ansvarig förorenare i ett tidigt skede kan exploatörer, såsom Malmö stad och andra privata byggherrar, markant minska sina kostnader för marksanering samt påskynda exploateringen. Utifrån budgetförutsättningar för miljö- och hälsoskyddstillsynen kommer behovsprioriterad tillsyn inom förorenade områden endast kunna utföras i mycket liten skala under 2023. I denna takt kommer Malmö inte att nå de regionala målen uppsatta av Länsstyrelsen. Detta kan komma att påverka framtida exploatering och riskerar även att påverka Malmöbors hälsa negativt.

En ny lag som trädde i kraft under 2021 innebär att fler hygieniska behandlingslokaler blir anmälningspliktiga. I syfte att få fler verksamheter att anmäla sin verksamhet till miljönämnden kommer den uppsökande tillsynen av hygieniska behandlingslokaler att prioriteras under 2023. Miljönämnden planerar även att utföra radontillsyn för att nå målet om att följa Strålskyddsmyndighetens nationella plan för kontroll av radongashalter i bostäder. Arbetet med uppsökande bostadstillsyn kommer under 2023 vara fortsatt omfattande, ambitiöst och bidra till stor hälso nytta, samt utföras i linje med den nationella strategin för miljöbalkstillsyn.

Energikris samt klimatförändringar förväntas kunna öka antalet händelsestyrda ärenden väsentligt gällande låg och hög inomhustemperatur samt rök från vedeldning, vilket nämnden tagit hänsyn till i tillsynsplaneringen. Nämnden kommer under 2023 även delta i projekt inom Miljösamverkan Skåne gällande tillsyn av tatueringfärger, tillsyn av skönhetsalonger samt tillsyn av kommunalt spillvattennät.

Utöver ovanstående kommer tillsynen av tillstånds- och anmälningspliktiga miljöfarliga verksamheter samt anmälningspliktiga hälsoskyddsverksamheter att prioriteras utifrån att dessa verksamheter har betydande påverkan ur miljö- och hälsosynpunkt. Nämnden återfår från och med 2023 tillsyn över Malmös två avloppsanläggningar, vilket kommer att medföra ökad tillsynstid.

Med utgångspunkt i enheternas behovsutredningar kan det konstateras att behovet av tillsyn inom nämndens ansvarsområde är större än befintliga resurser. Den styrda tillsynen som omfattar tillståndspliktiga och anmälningspliktiga verksamheter går inte att prioritera ned. Detsamma gäller den händelsestyrda tillsynen som måste hanteras löpande. Därmed kommer vissa områden inom den behovsprioriterade tillsynen inte att kunna utföras under 2023. Prioriteringarna har gjorts utifrån de fokusområden som belyses i den nationella strategin för miljöbalkstillsynen samt bedömningen av vilka tillsynsområden som ger mest nytta ur miljö- och hälsosynpunkt.

Följande tillsynsområden prioriteras ned:

- tillsyn av hygieniska behandlingsverksamheter med lägre riskklass (fotvård, örönhåltagning, akupunktur och annan smitta)

- förebyggande tillsyn av nedskräpning och skadedjur inom icke-prioriterade områden
- uppsökande tillsyn av köldmedia
- tillsyn av animaliska biprodukter, butiksinsamling av elavfall, retursystem för dryckesförpackningar samt räddningstjänsten
- tillsyn av markprovtagning efter PCB-sanering
- tillsyn av förorenad mark inom följande områden: nedlagda deponier, vattenområden, pågående kemtvättar, odlings- och koloniområden, offentliga parker samt förskolor och skolor.

Följande tillsynsområden prioriteras delvis ned:

- tillsyn av potentiellt förorenade objekt, MIFO-objekt (Metodik för inventering av förorenade områden)
- tillsyn av förorenad mark vid brandövningsplatser och brandstationer samt i småbåtshamnar med båtuppställningsplats
- tillsyn av fordonsverkstäder och spolplattor
- tillsyn av enskilda avlopp, strålskydd, idrottslokaler, öppen förskola/fritidshem/förskoleklass
- tobakstillsyn
- förebyggande tillsyn av nedskräpning och skadedjur inom prioriterade områden
- varutillsyn samt tillsyn av PCB.

En utmaning för miljö- och hälsoskyddstillsynen 2023 är att bibehålla en hög servicenivå, besvara remisser, avsätta tid för kvalitetsarbete samt att samverka internt och externt utifrån avdelningens ekonomiska förutsättningar. Arbetsuppgifter kopplade till nämnda områden är skattefinansierade och under kommande år behöver stort fokus läggas på att utföra avgiftsfinansierade arbetsuppgifter. Miljö- och hälsoskyddstillsynen kommer att arbeta med att effektivisera processer och arbetssätt samt se över ambitionsnivå gällande remisser och samarbeten. Utgångspunkten är att prioritera arbetsuppgifter som ger mest nytta för Malmö stad, verksamhetsutövare och Malmöbor.

Mätbara indikatorer

Indikator	Önskat utfall 2023
Andel utförda tillsynsbesök i förhållande till planerade tillsynsbesök inom den styrda tillsynen av verksamheter inom hälsa och omgivning	100 %
Andel utförd uppsökande tillsynstid i förhållande till planerad uppsökande tillsynstid inom bostadstillsyn	100 %
Andel utförd tillsynstid i förhållande till planerad tillsynstid inom den styrda tillsynen av verksamheter inom kemi och industri	100 %
Andel utförd tillsynstid i förhållande till planerad tillsynstid inom den styrda tillsynen av verksamheter inom avfall och vatten	100 %
Andelen utförd tillsynstid i förhållande till budgeterad tillsynstid inom förorenade områden	100 %

Statistik

Antal fastigheter årligen som är slumförvaltade

Plan för kommunfullmäktigemål

Kommunfullmäktiges mål i budgeten ska bidra till en effektiv styrning och god ekonomisk hushållning. De anger ett fåtal utvecklingsområden för hela staden där nämnder och bolag behöver kraftsamla för att åstadkomma en tydlig förflyttning.

Här beskrivs nämndens planerade bidrag till respektive kommunfullmäktigemål och vilken effekt som nämndens bidrag förväntas ha på kommunfullmäktigemålet för mandatperioden. Nämnderna ska planera för en ändamålsenlig uppföljning av nämndens bidrag till kommunfullmäktigemålet och önskad förflyttning för mandatperioden. Nämnden ska övergripande beskriva hur bidragen ska följas upp.

I syfte att kunna följa utvecklingen har nämnden kopplat statistik till kommunfullmäktigemålen. Statistiken motsvarar inte allt arbete inom kommunfullmäktigemålen utan är ett sätt att kunna mäta förflyttningen över tid.

Målområde - Stadsutveckling och klimat

Kommunfullmäktigemål - Malmö ska vara en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser

7 Hållbar energi för alla	3 God hälsa och välbefinnande
9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	6 Rent vatten och sanitet för alla
12 Hållbar konsumtion och produktion	11 Hållbara städer och samhällen
13 Bekämpa klimatförändringarna	14 Hav och marina resurser
	15 Ekosystem och biologisk mångfald
	16 Fredliga och inkluderande samhällen
	17 Genomförande och globalt partnerskap

Planeringskommentar mandatperiod

Vad ska nämnden fokusera på?

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom arbetet med att genomföra Miljöprogram för Malmö stad 2021–2030. Som en del i genomförandet av miljöprogrammet processleder nämnden Klimatomställning Malmö som handlar om att Malmö stad tillsammans med andra aktörer ska öka takten för att nå Malmös klimatmål.

Malmös utsläpp av växthusgaser

Malmö stad ska vara en föregångare i miljö- och klimatarbetet. Malmö stad är en av 23 kommuner i Sverige som har skrivit under Klimatkontrakt 2030, som är ett avtal mellan kommuner, myndigheter och Viable Cities, där alla parter tar på sig att konkret bidra till att öka takten i klimatomställningen. Tack vare stadens höga ambitioner har Malmö blivit en av EU:s 100 klimatneutrala städer och ska vara med och leda utvecklingen framåt för att bli klimatneutrala till 2030. Vidare har Malmö valts ut i NetZeroCities pilotprogram med särskilt finansiellt stöd för att kunna driva på arbetet ytterligare. Ett annat kvitto på att staden har arbetat långsiktigt och systematiskt med miljöfrågor är att Malmö utsågs till Sveriges miljöbästa kommun 2022 (av tidningen Aktuell Hållbarhet).

Trots utmärkelser behöver Malmö öka takten i klimatomställningen. Klimatomställningens korta tidshorisont ställer höga krav på innovativa arbetssätt och utökade samarbeten. Genom Klimatomställning Malmö har miljönämnden i uppdrag att identifiera vilka insatser som behöver prioriteras för att Malmö ska bidra till att den globala uppvärmningen i världen hålls under 1,5 grader. Nämnden har ett fokus på att ta fram kunskapsunderlag parallellt som arbete sker för att utveckla och testa nya åtgärder och lösningar i praktiken.

Miljönämnden arbetar för att minska stadens territoriella växthusgasutsläpp (utsläpp som uppstår inom Malmös gränser). Ett antal åtgärder har identifierats inom områdena energiproduktion, transporter,

industri och arbetsmaskiner. Dessa områden står för 90 procent av Malmös territoriella utsläpp. Parallellt sker även ett arbete för att minska de konsumtionsbaserade utsläppen som uppstår till följd av Malmöbornas konsumtion, då en stor del av konsumtionens klimatpåverkan inte sker här utan i de länder där varorna vi konsumerar tillverkas. Nämnden arbetar för att involvera de som bor och verkar i Malmö för att staden ska kunna minska sina konsumtionsbaserade utsläpp. Fokus ligger bland annat på att stötta Malmöborna med att minska matens påverkan på klimat och miljö. Här är samarbete med till exempel föreningar, skola och bibliotek viktigt.

Miljönämndens utsläpp av växthusgaser

Miljönämnden har också ett ansvar att minska sina egna utsläpp, vilket är kopplat till miljöprogrammets mål om nettonollutsläpp. Nettonollutsläpp betyder så låga utsläpp som möjligt, där det som ändå släpps ut kompenseras med negativa utsläpp eller kolupptag på annat vis. Miljönämnden ska agera förebild och arbeta för att minimera sina egna växthusgasutsläpp.

En rapport har tagits fram kopplat till det egna nettonollarbetet som innehåller en kartläggning av Malmö stads egna växthusgasutsläpp och målsättningar. En färdplan och uppföljningsmetodik ska tas fram för Malmö stads nettonollarbete inom ramen för Klimatomställning Malmö. I nuläget ger miljönämndens verksamhet upphov till cirka 950 ton koldioxidekvivalenter per år. Utsläppen är bland annat kopplade till förvaltningens lokal, förbrukningsvaror, konsulttjänster, IT-produkter och representation.

Mer klimatsmart upphandling och hållbara inköp är ett av Malmö stads främsta verktyg för att organisationen ska nå nettonollutsläpp. Nämnden kommer under 2023 att arbeta för ett ökat samarbete med Malmö stads upphandlingsenhet och med kommunikationsinsatser till inköpare inom Malmö stad.

Hur samverkar nämnden med andra nämnder/bolag (eller externa aktörer) för att skapa bättre förutsättningar för att uppnå kommunfullmäktigemålet under mandatperioden?

Samverkan är en framgångsfaktor i genomförandet av Malmö stads miljöprogram. Tillsammans med näringsliv, akademi, föreningsliv och Malmöbor kan ett hållbart Malmö byggas där alla ska kunna leva ett gott liv inom planetens gränser. Genom Klimatomställning Malmö samverkar miljönämnden med bland annat andra nämnder, näringsliv, föreningsliv och akademien för att gemensamt minska utsläppen av växthusgaser. Mobilisering av aktörer sker bland annat genom Klimatkontrakt Malmö. Genom att signera lokala klimatkontrakt åtar sig företag, organisationer, akademi och Malmöbor att bidra med egna formulerade klimatåtaganden. Malmö stad lovar bland annat att leda omställningen, möjliggöra testbäddar i Malmö, möjliggöra nya samarbeten och identifiera möjligheter till att söka extern finansiering.

Internt i Malmö stad samverkar miljönämnden bland annat med stadsbyggnadsnämnden, tekniska nämnden, servicenämnden och kommunstyrelsen inom Klimatomställning Malmö. Den interna samverkan i med alla nämnder är avgörande för en framfart i omställningen. Miljönämnden samordnar arbetet kring kustskydd och ökad resiliens i Malmö för att staden ska vara bättre rustad att möta framtida klimatförändringar. Handlingsplanen för att stärka Malmös roll som framtidens kuststad samordnas av miljönämnden och är en del av Malmö stads arbete med Agenda 2030. Samarbetet kring klimatanpassning sker bland annat med kommunstyrelsen, tekniska nämnden, stadsbyggnadsnämnden, fritidsnämnden och kulturnämnden. Då bibliotek och andra offentliga mötesplatser är bra arenor för dialog med Malmöborna är nämndens samarbete med kulturnämnden särskilt viktigt för att involvera Malmöborna i klimatomställningen.

Nämnden har också en ambition att intensifiera samarbetet i Köpenhamnsregionen, genom bland annat Greater Copenhagen, i frågor som rör till exempel smart energi och cirkulär ekonomi.

När det gäller miljönämndens egna utsläpp från resor och konsumtion samverkar nämnden med kommunstyrelsen i frågor kring mötes- och resepolicy samt inköp av konsumtionsvaror. Miljönämnden samverkar även med servicenämnden, fastighetsägaren Stena samt Eon kring frågor som rör energianvändningen i stadens lokaler, till exempel genom att ta fram förslag till så kallade gröna hyresavtal. När det gäller flygresor arbetar miljönämnden aktivt med att påverka externa projektpartners att minska budgeten för resor i projekten och i stället gå över till digitala möten så långt det är möjligt.

Finns det målkonflikter med andra nämnder/bolag eller annan kommuncentral styrning i uppfyllandet av kommunfullmäktigemålet under mandatperioden? Hur hanteras detta?

Klimatomställningen kommer att kräva förändringar av arbetssätt, prioriteringar och beteenden. Därför kommer målkonflikter säkerligen att uppstå, både verkliga, men framför allt upplevda. Samverkan är därför viktig för att målkonflikter ska kunna identifieras tidigt och hanteras. När det gäller miljönämndens egna utsläpp förväntas inga allvarliga målkonflikter. Genomgående är det viktigt att fokusera på att göra det lätt att göra rätt, och här är kommunikation och information viktiga verktyg.

På vilket sätt kommer nämnden integrera jämställdhets-, jämlikhets- och barnrättsperspektiven i planering och uppföljning av arbetet med kommunfullmäktigemålet?

Klimatfrågan berör alla och därför ska ingen lämnas utanför i omställningen. Klimatförändringarnas effekter påverkar framför allt samhällets mest utsatta grupper och kommande generationer, samtidigt som resursstarka personer står för en större del av växthusgasutsläppen. Barn är särskilt utsatta för klimatförändringarnas negativa effekter. Ett arbete pågår kring att hitta metoder för att beakta rättviseaspekten i klimatomställningen.

Vilken effekt förväntar sig nämnden av arbetet?

Arbetet ska resultera i att Malmös territoriella och konsumtionsbaserade växthusgasutsläpp minskar. Detta omfattar även utsläpp inom Malmö stads egen organisation. Enligt miljöprogrammet ska Malmös territoriella utsläpp minska med 70 procent till år 2030 jämfört med 1990 års utsläpp. De konsumtionsbaserade utsläppen ska halveras vart tionde år, vilket innebär ett målvärde på 3,1 ton koldioxidekvivalenter år 2030. Malmö stads organisation ska ha nettonollutsläpp år 2030.

För att klara miljöprogrammets mål behöver utsläppsminskningar ske både på lång och kort sikt. Under 2023 ska arbetet inom Klimatomställning Malmö resultera i agila färdplaner inom sju prioriterade omställningsområden som ska visa vilka åtgärder som är prioriterade och som leder till betydande utsläppsminskningar. Stor fokus under 2023 och de kommande åren är att stötta Sysav i arbetet med Carbon Capture and Storage (CCS) och plastutsortering. Att fortsätta mobilisera aktörer genom Klimatkontrakt Malmö är prioriterat. Arbetet med att öka Malmöbornas förutsättningar att göra medvetna val för att minska sina konsumtionsbaserade utsläpp kommer ske bland annat genom ett livsstilscentrerat digitalt dialogverktyg för Malmöbor och civila organisationer. Inom nettonollarbetet i Malmö stad kommer nämnden att ha fokus på arbetet med klimatneutralt byggande, elektrifiering av fordonsflottan och ökad cirkularitet, genom bland annat återbruk, med den förväntade effekten att Malmö stads egna växthusgasutsläpp ska minska.

Genom miljöredovisningen följer miljönämnden upp arbetet kopplat till stadens territoriella växthusgasutsläpp, de konsumtionsbaserade växthusgasutsläppen och växthusgasutsläppen för Malmö stads organisation.

Utöver uppföljningarna i miljöredovisningen har miljönämnden även kopplat statistik till kommunfullmäktiges mål för att kunna följa utvecklingen av nämndens eget nettonollarbete. Statistiken täcker inte allt arbete inom målet utan är ett urval för att kunna mäta förflyttningen över tid.

Statistik	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022
Andelen återbrukade möbler som köps in till miljönämndens lokaler (%)	6	9	52
Nämnden har ambitionen att bli ett föredöme i Malmö stad genom att hållbart, ekologiskt och återbrukat ska vara förstahandsvalet när möbler köps in till förvaltningen. Uppföljning görs i delårsrapport och årsanalys.			

Energianvändning (kWh/m²) i miljönämndens lokaler	151,6	139,2	145,2
Energianvändningen står för en stor del av nämndens egna växthusgasutsläpp. Nämndens ambition är att minska energianvändningen i lokalerna. Arbetet bygger dels på dialog med fastighetsägaren, dels på arbete för beteendeförändring hos nämndens medarbetare. Värdet visar total förbrukning av fjärrvärme och el i fastigheten per kvadratmeter. Uppföljning sker vid delårsrapport och årsanalys.			
Miljönämndens inköp av engångsartiklar (antal) i plast	6 650	6 204	3 000
Miljönämnden ska fasa ut användandet av engångsartiklar i plast. Undantaget är plastartiklar vars funktion är nödvändig för verksamheten och där det inte finns ett ersättningsalternativ. Uppföljning görs vid delårsrapport och årsanalys.			
Koldioxidutsläpp (kg) från förtroendevaldas och medarbetares flygresor	4 630	0	4 666
Flyg genererar stora utsläpp av växthusgaser. Nämndens ambition är att minska flygresorna till förmån för mer miljövänliga transportsätt och digitala möten när det är möjligt. 2018 uppgick flygresorna till 967 782 kilometer, vilket genererade 148 334 kilo koldioxidekvivalenter. 2019 minskade flygresorna till 375 505 kilometer, vilket innebar 58 974 koldioxidekvivalenter. Sedan dess har antalet flygresor minskat kraftigt. Under 2021 genomfördes inga flygresor, vilket till stor del berodde på coronapandemin.			
Växthusgasutsläpp (kg CO₂-ekv/kg livsmedel) från inköpta livsmedel	-	0,36	0,88
Flyg genererar stora utsläpp av växthusgaser. Nämndens ambition är att minska flygresorna till förmån för mer miljövänliga transportsätt och digitala möten när det är möjligt. 2018 uppgick flygresorna till 967 782 kilometer, vilket genererade 148 334 kilo koldioxidekvivalenter. 2019 minskade flygresorna till 375 505 kilometer, vilket innebar 58 974 koldioxidekvivalenter. Sedan dess har antalet flygresor minskat kraftigt. Under 2021 genomfördes inga flygresor, vilket berodde till stor del på coronapandemin.			
Växthusgasutsläpp (kg CO₂-ekv/kg livsmedel) från inköpta livsmedel	-	0,36	0,88
Livsmedel bidrar till växthusgasutsläpp och kan ha stor påverkan på klimatet. Nämnden arbetar för att minska sina egna utsläpp kopplat till livsmedel. Miljönämndens förvaltning köper endast in en liten mängd livsmedel, främst kaffe, te, mjölk och frukt. Fikabeställningar och mat vid representation ingår inte i statistiken som bygger på inköp via Ekot. Ökningen 2022 beror på att fler livsmedel ingick i statistiken jämfört med 2021. Uppföljning sker vid delårsrapport och årsanalys.			

Kommunstyrelsens ges i uppdrag att, tillsammans med berörda nämnder, utreda hur en koldioxidbudget kan inarbetas i stadens övergripande styrmodell.

Enligt FN:s klimatpanel (IPCC) är det mängden växthusgaser i atmosfären som spelar roll för den globala uppvärmningen. En koldioxidbudget visar vilket utsläppsutrymme Malmö har och vilka utsläppsminskningar som behöver göras för att kunna nå Parisavtalets överenskommelse.

Miljönämnden kommer under 2023 inom ramen för uppdraget att stötta kommunstyrelsen i arbetet, bland annat genom att undersöka hur nuvarande koldioxidbudget för Malmös territoriella utsläpp och metoder för uppföljning av Malmös klimatarbete kan utvecklas. Nämnden kommer även delta i arbetet med att ta fram en omvärldsanalys av andra städer som redan använder koldioxidbudget som en del i sina styrmodeller. För att se hur en koldioxidbudget passar in i Malmö stads pågående uppdrag inom miljö- och klimatområdet ska även en inventering av pågående uppdrag och arbeten genomföras. Arbetet kommer även ske för att ta fram förslag på utformning av koldioxidbudgeten och vilken funktion den ska ha i befintlig styrmiljö. Förtydliganden behöver också tas fram gällande rådighet, eventuellt ansvarsutkrävande och ekonomiskt ansvar.

Uppdraget kommer dels att redovisas genom en kort sammanfattning i nämndens årsanalys, dels som ett särskilt ärende till kommunfullmäktige.

Målområde - Trygghet och delaktighet

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ska verka för att öka tryggheten bland Malmöborna och för att brottsligheten ska minska

 11 Hållbara städer och samhällen	 1 Ingen fattigdom
 16 Fredliga och inkluderande samhällen	 3 God hälsa och välbefinnande
	 4 God utbildning för alla
	 5 Jämställdhet
	 10 Minskad ojämlikhet
	 17 Genomförande och globalt partnerskap

Planeringskommentar mandatperiod

Vad ska nämnden fokusera på?

Tryggare Malmö ingår i miljönämndens verksamhet och är en del av Malmö stads särskilda insats för att öka trygghet och säkerhet i staden genom samverkan mellan såväl kommunala som statliga myndigheter. Syftet är att motverka oseriösa och illegala verksamheter som bidrar till osund konkurrens, fusk, organiserad brottslighet, riskmiljöer för människoexploatering samt välfärdsbrottslighet. Myndighetssamordnade inspektioner har visat sig vara ett starkt och effektivt verktyg i det brottsförebyggande arbetet. De illegala verksamheterna är dessutom ofta miljö- och hälsofarliga, något som motverkar hållbarhetsmålen och bidrar till otrygghet och en ohälsosam miljö för Malmöborna.

Under 2023 kommer miljönämnden att vidareutveckla arbetet inom Tryggare Malmö till att även omfatta vissa delar av fordons- och avfallsbranschen. Därutöver kommer nämnden att prioritera inspektioner av verksamheter som bidrar till osund konkurrens, fusk och otrygghet inom följande branscher:

- olovliga boenden
- fusk i livsmedelskedjan
- samlingslokaler
- massagebranschen.

Ett genomgående fokus inom samtliga branscher kommer vara att identifiera indikatorer om människohandel och människoexploatering samt välfärdsbrottslighet.

Det uppsökande arbetet med bostadstillsyn är en annan viktig del av miljönämndens trygghetsskapande arbete och kommer under 2023 vara fortsatt omfattande, ambitiöst och bidra till stor hälso nytta, samt utföras i linje med den nationella strategin för miljöbalkstillsynen.

Miljönämndens trygghetsskapande arbete presenteras närmare i avsnittet om Tryggare Malmö under rubriken *Nämndens prioriteringar*.

Hur samverkar nämnden med andra nämnder/bolag (eller externa aktörer) för att skapa bättre förutsättningar för att uppnå kommunfullmäktigemålet under mandatperioden?

För att uppnå kommunfullmäktigemålet om att verka för att öka tryggheten bland Malmöborna kommer miljönämnden fokusera på samarbete, både inom staden och med andra myndigheter och aktörer. Inom Tryggare Malmö utförs myndighetssammansatta inspektioner med bland annat Skatteverket, Polisen, Tullverket, Kronofogden, Räddningstjänsten Syd, Arbetsmiljöverket och stadsbyggnadsnämnden. Samarbete sker även med arbetsmarknads- och socialnämnden kring välfärdsbrott samt vid misstanke om prostitution och människohandel. Arbetet sker ofta genom uppsökande kontroller eller tillsynsbesök, men även efter inkomna tips initierade av polis eller annan myndighet.

Miljönämnden prioriterar inspektioner i områden med lägre upplevd trygghet utifrån myndigheternas trygghetsmätningar. Prioriterade områden under 2023 kommer vara Möllevången och Sofielund. I dessa områden kommer nämnden även samverka med andra förvaltningar, fastighetsägare och civilsamhälle genom medborgarlöften.

Finns det målkonflikter med andra nämnder/bolag eller annan kommuncentral styrning i uppfyllandet av kommunfullmäktigemålet under mandatperioden? Hur hanteras detta?

I samband med att olovliga boenden förbjuds eller att boenden döms ut kan det exempelvis innebära att de boende mister sina hyreskontrakt. Detta kan bland annat påverka arbetsmarknads- och socialnämndens verksamhet, då fler uppsöker socialtjänsten för bistånd. I de fall detta ses som en risk sker en återkoppling och dialog med arbetsmarknads- och socialnämndens verksamhet. Eventuella målkonflikter hanteras även på de gemensamma samverkansmötena med berörda myndigheter och nämnder.

På vilket sätt kommer nämnden integrera jämställdhets-, jämlikhets- och barnrättsperspektiven i planering och uppföljning av arbetet med kommunfullmäktigemålet?

I arbetet mot olovliga och bristfälliga boenden kommer miljönämnden särskilt beakta barnrättsperspektivet i de fall barn och unga finns i bristfälliga boenden, då orosanmälan görs till arbetsmarknads- och socialnämndens verksamhet. Syftet med Tryggare Malmö är bland annat att minska risken för att Malmöbor utnyttjas på arbets- eller bostadsmarknaden. Då det ofta är utsatta grupper som utnyttjas bedrivs arbetet utifrån ett jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv. Tryggare Malmö verkar för ett rättviseperspektiv på så sätt att alla ska ha trygga och icke-hälsovådliga boendemiljöer samt tillgång till säkra livsmedel och produkter.

Vilken effekt förväntar sig nämnden av arbetet?

Genom arbetet inom Tryggare Malmö och den uppsökande bostadstillsynen kan miljönämnden bidra till en förflyttning för att uppnå kommunfullmäktigemålet. De myndighetssamverkande insatserna och den uppsökande bostadstillsynen förväntas bidra till en ökad upplevd trygghet i utsatta områden samt en hälsosammare och säkrare miljö för Malmöbor i alla åldrar. Tryggare Malmös inspektioner förväntas även motverka den illegala ekonomin, människohandel, människoexploatering och välfärdsbrottslighet samt medföra en sundare konkurrens mellan skötsamma verksamheter och de som inte följer gällande lagstiftning. Målet är även att de rökfria miljöerna ska bli fler i Malmö.

Genom nedanstående statistik följer miljönämnden årligen upp delar av arbetet inom Tryggare Malmö. Indikatorer kopplade till Tryggare Malmös arbete återfinns i avsnittet om livsmedelskontroll under rubriken *Nämndens prioriteringar*. Arbetet inom den uppsökande bostadstillsynen följs upp genom en indikator i avsnittet om miljö- och hälsoskyddstillsyn under rubriken *Nämndens prioriteringar*.

Statistik	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022
Antal osäkra livsmedel som hindrats från att släppas ut på marknaden (redovisas i ton).	29	31	62
Antal registrerade livsmedelsverksamheter som har registrerats.	35		13
Antal förbud mot olagliga kosmetiska och kemiska produkter.		300	200
Antal olovliga boenden som upphört.	37	18	17

Antal tips om misstänkt människohandel eller välfärdsbrott som överlämnats till annan myndighet.	11	24	26
---	----	----	----

Målområde - En god organisation

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ska vara en attraktiv arbetsgivare genom att säkerställa en god arbetsmiljö och trygga anställningar

 3 God hälsa och välbefinnande	 1 Ingen fattigdom
 5 Jämställdhet	 10 Minskad ojämlikhet
 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	

Planeringskommentar mandatperiod

Vad ska nämnden fokusera på?

Miljönämnden arbetar för att rekrytera medarbetare med rätt kompetens och för att tillvarata medarbetarnas kompetens och utveckling på bästa sätt. Genom att följa och arbeta utifrån Malmö stads HR-processer ska nämnden säkerställa en god arbetsmiljö med systematiskt arbetsmiljöarbete och trygga anställningar. Nämndens chefer genomför Malmö stads partsgemensamma arbetsmiljöutbildning för att skapa förutsättningar för medarbetarens arbetsmiljö.

Miljönämnden eftersträvar trygga anställningsformer och få timavlönade medarbetare. Goda arbetsvillkor utgör en bra grund både för medarbetarnas hälsa och för verksamhetens effektivitet och kvalitet. Nämnden arbetar för att medarbetarna ska ha möjlighet att vara delaktiga och påverka verksamheten och sin arbetsituation.

Ett prioriterat utvecklingsområde är att möjliggöra återhämtning efter intensiva arbetsperioder för nämndens medarbetare. Effektiva och tydliga arbetssätt bidrar till att skapa förutsättningar för en hållbar arbetsbelastning och därigenom en god arbetsmiljö. Genom att varje medarbetare har individuella mål skapas tydliga förväntningar på medarbetarens prestation, jämnare arbetsfördelning och hållbar effektivitet.

Under året kommer arbete att ske för att förtydliga och kommunicera det lokala systematiska arbetsmiljöarbetet på intranätet med syftet att tillgängliggöra och öka kunskapen om det systematiska arbetsmiljöarbetet för nämndens medarbetare.

Förvaltningens chefer ska under året erbjudas handledning i sitt ledarskap som ska möjliggöra reflektion och utveckling av det egna ledarskapet för att skapa ett mer hållbart ledarskap.

Hur samverkar nämnden med andra nämnder/bolag (eller externa aktörer) för att skapa bättre förutsättningar för att uppnå kommunfullmäktigemålet?

Miljönämnden samverkar med andra nämnder kring till exempel introduktion av nya medarbetare. Nämnden planerar att fortsätta arrangera nätverksträffar med de övriga tekniska nämnderna för att dela kunskap och utbyta erfarenhet.

Finns det målkonflikter med andra nämnder/bolag eller annan kommuncentral styrning i uppfyllandet av kommunfullmäktigemålet? Hur hanteras detta?

Miljönämnden ser inga målkonflikter med andra nämnder i uppfyllandet av kommunfullmäktigemålet.

På vilket sätt kommer nämnden integrera jämställdhets-, jämlikhets- och barnrättsperspektiven i planering och uppföljning av arbetet med kommunfullmäktigemålet?

Miljönämnden kommer att fortsätta bidra till kommunfullmäktigemålet genom att integrera barnrätts-,

jämställdhets- och jämlikhetsfrågorna i verksamheten. Detta gör nämnden genom att fortsätta stötta avdelningarnas arbete genom förvaltningens jämställdhets- och mångfaldsgrupp och arbetet med aktiva åtgärder utifrån diskrimineringslagstiftningen.

Nämnden kommer under 2023 fortsätta att utifrån könsuppdelad statistik följa utvecklingen mot ett mer jämställt arbetsliv vad gäller sjukfrånvaro, löneutveckling, karriärmöjligheter samt uttag av föräldraledighet. Nämnden kommer även att genomföra en analys av resultatet från Jämix, en rapport som visar verksamhetens arbetsvillkor, arbetsmiljö och anställningsvillkor utifrån ett jämställdhetsindex, i syfte att ta tillvara resultatet i den fortsatta utvecklingen av verksamheten.

Vilken effekt förväntar sig nämnden av arbetet?

Ett hållbart arbetsliv bidrar till en kvalitativ och produktiv verksamhet med god service till Malmöborna. Nämndens arbete för att vara en attraktiv arbetsgivare ska resultera i att medarbetarna upplever att de har ett tryggt och sunt arbetsliv och att deras insats är betydelsefull. Medarbetarna ska ha förutsättningar att känna engagemang för sitt arbete och cheferna ska ha goda förutsättningar för att kunna driva ett hållbart ledarskap.

Miljönämnden har kopplat statistik till kommunfullmäktiges mål. Statistiken motsvarar dock inte allt arbete nämnden genomför inom målet. I uppföljningen kommer nämnden bland annat att analysera inrapporterade tillbud och arbetsskador för att säkerställa att åtgärder vidtas i syfte att undanröja risker så att arbetsmiljön blir så bra som möjligt för medarbetarna.

Statistik	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022
Resultat Hållbart medarbetarengagemang (HME)	76	76	77
HME – Hållbart medarbetarengagemang – baseras på nio frågor om motivation, ledarskap och styrning i den medarbetarenkät som årligen genomförs inom Malmö stad. HME mäter medarbetarnas motivation samt utvärderar organisationens och chefernas förmåga att skapa, tillvarata och upprätthålla medarbetarnas engagemang. Uppföljning sker i årsanalysen.			
Sjukfrånvaro (%)	3,72	4,00	3,49
Att regelbundet följa sjukfrånvaron syftar till att stärka organisationens förmåga att arbeta såväl förebyggande med det systematiska arbetsmiljöarbetet som med en effektiv och kvalitativ rehabiliteringsprocess. Statistiken följs upp i årsanalysen och resultatet ska då även redovisas könsuppdelat.			

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ska säkerställa en god kompetensförsörjning

- 4 God utbildning för alla
- 11 Hållbara städer och samhällen
- 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- 16 Fredliga och inkluderande samhällen
- 17 Genomförande och globalt partnerskap

Planeringskommentar mandatperiod

Vad ska nämnden fokusera på?

Miljönämnden arbetar för att säkerställa en god kompetensförsörjning genom att ha rätt antal medarbetare med efterfrågad kompetens för genomförandet av uppdraget enligt reglemente och mål. Förmågan att attrahera, rekrytera, behålla, utveckla och avsluta kompetens är avgörande för en välfungerande kompetensförsörjning. Nämnden strävar efter att medarbetarna ska representera den mångfald som finns i Malmö, bland annat genom att arbeta för att rekryteringsprocessen ska vara inkluderande och diskrimineringsfri.

För att kunna rekrytera och behålla kompetenta medarbetare behöver miljönämnden ligga i framkant när det gäller samhälls- och teknikutveckling. Bland annat ser nämnden ett ökat behov av digitalisering för att

kunna skapa förutsättningar för ett mer flexibelt arbetsliv.

Konkurrensen är stor när det gäller att rekrytera medarbetare med hög kompetens inom bland annat miljöskydd. I takt med att nämndens ansvarsområde blir alltmer komplext ser nämnden även ett ökat behov av både generalister och specialistkompetens inom ett flertal områden, bland annat tillsyn, energiförsörjning, byggnadsteknik, miljöekonomi och juridik.

Mer information om nämndens arbete med kompetensförsörjning finns i avsnittet *Övergripande prioriteringar* under rubriken *Säkrad kompetensförsörjning*.

Hur samverkar nämnden med andra nämnder/bolag (eller externa aktörer) för att skapa bättre förutsättningar för att uppnå kommunfullmäktigemålet?

Miljönämnden samarbetar med andra nämnder inom kompetensförsörjningsprocessen, bland annat vid introduktion av nyanställda och vid rekrytering.

Finns det målkonflikter med andra nämnder/bolag eller annan kommuncentral styrning i uppfyllandet av kommunfullmäktigemålet? Hur hanteras detta?

Miljönämnden ser inga målkonflikter med andra nämnder i uppfyllandet av kommunfullmäktigemålet.

På vilket sätt kommer nämnden integrera jämställdhets-, jämlikhets- och barnrättsperspektiven i planering och uppföljning av arbetet med kommunfullmäktigemålet?

Miljönämnden arbetar för att nå kommunfullmäktigemålet genom att integrera jämlikhets- samt diskrimineringsperspektiven i kompetensförsörjningsprocessens olika delar, exempelvis vid rekrytering och kompetensutveckling. Nämnden arbetar för att ingen ska missgynnas i rekryteringsprocessen eller andra delar av kompetensförsörjningen utifrån de sju diskrimineringsgrunderna.

Vilken effekt förväntar sig nämnden av arbetet?

Miljönämndens ambition är att säkerställa att verksamheten klarar kompetensförsörjningen på såväl kort som lång sikt.

Uppföljningen av nämndens arbete med målet sker bland annat genom en kvalitativ bedömning av det systematiska arbetet med kompetensförsörjning, då detta kan medverka till att identifiera och analysera eventuella kompetensgap. Analysen genomförs regelbundet och används som underlag till kommande års verksamhetsplanering. I samband med årsanalysen genomför nämnden även en kvalitativ analys av de avgångssamtal som genomförts under året.

Miljönämnden har även kopplat statistik till kommunfullmäktiges mål. Statistiken är dock inte heltäckande för allt arbete nämnden genomför inom målet.

Statistik	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022
Personalomsättning (%)	6,8	9,9	14,1
En alltför hög personalomsättning innebär kostnader för rekrytering, introduktion, handledning och minskad produktivitet. Statistiken följs upp i årsanalysen och resultatet ska då även redovisas könsuppdelat.			
Andelen utlysta tjänster som tillsätts efter första utannonsering (%)	-	-	97
Förmågan att attrahera nya medarbetare med rätt kompetens är en viktig del i nämndens kompetensförsörjning. Uppföljning sker vid årsanalys.			

Kommunfullmäktigemål - Fler Malmöbor, besökare och samhällsaktörer ska uppleva att Malmö stad levererar en god och likvärdig service genom hög tillgänglighet, professionellt bemötande, rätt kompetens samt genom att ligga i framkant i den digitala utvecklingen

 5 Jämställdhet	 1 Ingen fattigdom
 10 Minskad ojämlikhet	 4 God utbildning för alla
 11 Hållbara städer och samhällen	 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
 16 Fredliga och inkluderande samhällen	 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
	 13 Bekämpa klimatförändringarna
	 17 Genomförande och globalt partnerskap

Planeringskommentar mandatperiod

Vad ska nämnden fokusera på?

Vid rådgivning, tillsyn och kontroll samt inom ramen för nämndens projekt ska Malmöbor, verksamhetsutövare, fastighetsägare och samarbetspartners uppleva ett professionellt bemötande. Malmöbor och verksamhetsutövare ska i tillsynen och kontrollerna uppleva en god och likvärdig service och känna förtroende för miljönämndens verksamhet. Nämnden ska arbeta för att möta människor med likvärdig, respektfull och inkluderande kommunikation.

Miljönämndens kontroll- och tillsynsverksamhet mäts varje år inom områdena information, tillgänglighet, bemötande, kompetens, rättssäkerhet och effektivitet via Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) servicemätning av kommunernas myndighetsutövning, Insikt. Nämnden analyserar årligen resultatet av mätningen för att använda det i den fortsatta utvecklingen av verksamheten. En del i nämndens utvecklingsarbete inom serviceområdet 2023 är slutförandet av utbildningspaketet *Inte bara trevlig*, vars syfte är att utveckla dialogen mellan nämnden och de företag nämnden kommer i kontakt med.

En utmaning under 2023 är att bibehålla en hög servicenivå utifrån nämndens ekonomiska förutsättningar. Arbetsuppgifterna kopplade till rådgivning och serviceinriktat utvecklingsarbete är skattefinansierade och under kommande år behöver stort fokus läggas på att utföra avgiftsfinansierade arbetsuppgifter.

Digitalisering innebär en möjlighet när det gäller att leverera en god och jämlik service till Malmöborna. Miljönämnden har under 2022 antagit en strategi för verksamhetsutveckling och digitalisering. Strategin är miljönämndens verktyg för att nå Malmö stads riktlinjer för det digitala Malmö samt kommunfullmäktiges mål om att Malmö ska leverera en god och likvärdig service till företag och Malmöbor genom att bland annat ligga i framkant i den digitala utvecklingen.

För att förverkliga strategin har ett digitalt team bildats bestående av olika medarbetare i miljönämndens förvaltning. Teamet ska ansvara för omvärldsbevakning inom det digitala området, samordning av verksamhetens digitala utveckling samt framtagandet av beslutsunderlag till ledningsgruppen för prioritering och beslut av nya utvecklingsprojekt inom ramen för strategin.

Miljönämndens arbete inom service och digitalisering presenteras närmare i avsnittet om god och likvärdig service under rubriken *Nämndens prioriteringar*.

Hur samverkar nämnden med andra nämnder/bolag (eller externa aktörer) för att skapa bättre förutsättningar för att uppnå kommunfullmäktigemålet under mandatperioden?

För att uppnå kommunfullmäktigemålet samt förverkliga miljönämndens strategi krävs ett nära samarbete med stadskontoret, serviceförvaltningen och de andra tekniska nämnderna. Inom dessa samarbeten kan nämnden driva frågor och processer som nämnden inte själv har rådighet över, samt att samordna nämndens interna utvecklingsfrågor med den samverkansmodell som rör övergripande digitaliseringsinsatser och som är framtagen och beslutad av stadens ledningsgrupp.

För att miljönämnden ska kunna ge en god och likvärdig service till nämndens målgrupper finns även ett behov att ett ökat samarbete med närliggande kommuner. Många verksamhetsutövare har verksamheter i flera kommuner och förmedlar ibland att de upplever att kraven skiljer sig åt. Till följd av effektiviseringskrav i budget kommer dock samarbeten att bedrivas med lägre ambitionsnivå än föregående år. Utgångspunkten är att bedriva samarbeten som ger mest nytta för nämnden och Malmö stad.

Finns det målkonflikter med andra nämnder/bolag eller annan kommuncentral styrning i uppfyllandet av kommunfullmäktigemålet under mandatperioden?

Miljönämnden har inte identifierat några målkonflikter med andra nämnder i uppfyllandet av kommunfullmäktigemålet.

På vilket sätt kommer nämnden integrera jämställdhets-, jämlikhets- och barnrättsperspektiven i planering och uppföljning av arbetet med kommunfullmäktigemålet?

Miljönämnden kommer under 2023 fortsätta arbeta för en ökad kunskap bland medarbetarna vad gäller barnrätts-, jämställdhets-, minoritets- och HBTQIA+-frågor för att öka förutsättningarna att leverera en likvärdig, inkluderande och respektfull service till Malmöbor, besökare och samhällsaktörer. Utvecklingsarbetet drivs av en samordnare och olika arbetsgrupper.

I arbetet med en ökad digitalisering är det viktigt att beakta att internetanvändningen skiljer sig åt mellan olika samhällsgrupper. Hög ålder, låg utbildning och låg inkomst är riskfaktorer för digitalt utanförskap. I och med teknikutvecklingen förväntas Malmöborna i större utsträckning själva hitta information och svara på frågor som tidigare sköts i direktkontakt med offentliga myndigheter. Står individen utanför digitaliseringen får syftet med ökad service snarare motsatt effekt och kan också leda till ökad marginalisering.

Vilken effekt förväntar sig nämnden av arbetet?

Arbetet inom serviceområdet ska resultera i att Malmöbor, verksamhetsutövare och samarbetspartners upplever en god och likvärdig service i kontakt med verksamheten. Detta omfattar effektivitet, bemötande, tillgänglighet och kompetens.

Målsättningen vid mandatperiodens slut är att miljönämnden tillhandahåller ett ökat antal e-tjänster i jämförelse med 2022. E-tjänster skapar förutsättningar för ökad tillgänglighet genom att förenkla för verksamhetsutövare och Malmöbor att lämna uppgifter till kommunen. E-tjänster kan även medföra effektivare hantering av inkomna ärenden. Detta kan i förlängningen bidra till ökade förutsättningar för ett hållbart arbetsliv för nämndens medarbetare och därmed påverka förflyttningen inom kommunfullmäktigemålet *Malmö stad ska vara en attraktiv arbetsgivare genom att säkerställa en god arbetsmiljö och trygga anställningar*. Målsättningen är även att nämnden i större utsträckning ska uppfattas som en verksamhet med professionellt, likvärdigt och inkluderande bemötande och att nämndens medarbetare har rätt kompetens för att ge god service.

Miljönämnden har kopplat statistik till kommunfullmäktiges mål för att kunna följa utvecklingen av resultatet för nöjd kund-index i mätningen Insikt. Frågorna i Insiktmätningen fokuserar främst på serviceområdena: information, tillgänglighet, bemötande, kompetens, rättssäkerhet och effektivitet och avser endast faktorer som nämnden själv ansvarar för och har rådighet över. Eftersom Insikt endast riktar sig till verksamhetsutövare och fastighetsägare är det inte ett heltäckande mått på hur nämnden uppfattas av de som kommer i kontakt med verksamheten. Nedanstående statistik motsvarar inte allt arbete inom kommunfullmäktigemålet utan är ett sätt att kunna mäta förflyttningen över tid.

Statistik	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021
Nöjd kund-index för miljöskydd.	66	68	59
Miljönämnden har valt att redovisa statistik av nöjd kund-index för miljöskydd, hälsoskydd och livsmedelskontroll då den på ett konkret sätt visar på nämndens bidrag till uppfyllelse av kommunfullmäktigemålet. Resultatet från Insikt presenteras årligen i april och är ett bra verktyg för att identifiera förbättringsmöjligheter inom serviceområdet. Redovisningen möjliggör även jämförelse över tid, samt med andra kommuner. Resultatet som presenteras i delårsrapport och årsanalys avser mätningen för året innan, vilket innebär att resultatet för 2022 först kan redovisas i delårsrapport 2023.			
Nöjd kund-index för hälsoskydd.	74	65	65
Nöjd kund-index för livsmedelskontrollen.	75	78	81

Plan för ekonomin

Kommunbidrag

Kommunbidraget för 2023 uppgår till 81 710 000 kronor, vilket är en nettoökning med 3 519 000 kronor jämfört med budget 2022. Nettoökningen består av:

Indexuppräkning 4,4%	3 378 000
Justering för nytt PO-pålägg från 39,75 till 44,53%	4 000 000
Konsumentrådgivningen till Kontaktcenter	-1 410 000
Effektiviseringskrav 3,1%	-2 485 000
Justering ökad internränta	36 000
Totalt	3 519 000

Effektiviseringskravet har fördelats till respektive verksamhetsområde att hanteras inom sin verksamhet.

Intäkter

Intäkterna budgeteras till 114 239 000 kronor varav 53 953 000 kronor utgörs av intäkter enligt taxa för livsmedelskontroll och miljötillsyn. Samtliga taxor följer prisindex för kommunal verksamhet och har räknats upp med sex procent för 2023. Projektbidrag från bland annat staten och EU uppgår till 17 288 000 kronor. Resterande intäkter utgörs av internfördelad overhead med 37 197 000 kronor samt intäkter för bland annat luftkvalitetsmätningar åt andra förvaltningar och kommuner.

Övriga kostnader

Miljönämndens budgeterade totala kostnader uppgår till 195 949 000 kronor. Av dessa utgör 34 749 000 övriga kostnader inklusive avskrivningar och finansiella kostnader. Resterande kostnader utgörs av internfördelad overhead med 37 197 000 kronor

Personalkostnader

Personalbudgeten som uppgår till 124 003 000 kronor omfattar sammanlagt 180,3 helårsresurser fördelade enligt tabell nedan.

Antal helårsresurser

Avdelning / enhet	Budget 2023	Budget 2022	Förändring
Förvaltningsledning	2,0	2,0	0,0
Ekonomienheten	7,0	7,0	0,0
KOJ-enheten (kansli och juridik)	10,8	9,2	1,6
HR-enheten	3,0	3,0	0,0
Kommunikationsenheten	7,7	7,7	0,0
Summa stödfunktioner	30,5	28,9	1,6
Avdelningen för livsmedelskontroll	34,4	33,8	0,6
Avdelningen för miljö- och hälsoskydd	60,8	62,1	-1,3
Miljöstrategiska avdelningen	54,6	51,8	2,8
Totalt miljöförvaltningen	180,3	176,6	3,7

Investeringar

Miljönämnden har i budget 2023 beviljats en investeringsram på 1 200 000 kronor som kommer att användas till inköp av luftövervakningsutrustning samt kontors- och IT-utrustning.

Resultaträkning

Tkr	Prognos 2022	Budget 2023	Förändring
Bidrag	18 170	17 288	-882
Övriga intäkter	88 772	96 951	8 179
Totala intäkter	106 942	114 239	7 297
Lönekostnader	-81 911	-85 923	-4 012
PO-Pålägg	-32 498	-38 024	-5 526
Övriga personalkostnader	-30	-56	-26
Totala personalkostnader	-114 439	-124 003	-9 564
Lokal- och markhyror	-6 312	-6 971	-659
Övriga kostnader	-69 612	-64 479	5 133
Avskrivningar	-410	-410	0
Totala övriga kostnader	-76 334	-71 860	4 474
Nettokostnad exkl. finansnetto	-83 831	-81 624	2 207
Kommunbidrag	83 881	81 710	-2 171
Finansiella intäkter	1 000		-1 000
Finansiella kostnader	-50	-86	-36
Resultat	1 000	0	-1 000
Nettokostnad	-82 881	-81 710	1 171

I resultaträkningen ingår internfördelad overhead med 37 197 tkr under övriga intäkter respektive övriga kostnader.

Investeringsram

Typ av investering	Prognos 2022	Budget 2023	Förändring
Mätutrustning	400	600	200
Kontorsutrustning	400	600	200
Summa	800	1 200	400

Internbudget per verksamhetsområde

Nedan redovisas internbudgeten för nämndsverksamheten, avdelningarna och dess stödfunktioner exklusive internfördelade overheadkostnader.

Verksamhetsområde	Intäkter	Personal-kostnader	Övriga kostnader	Kommun-bidrag	Resultat
Miljönämnden		-1 116	-110	1 226	0
Stödfunktioner	3 133	-24 090	-2 290	23 247	0
Gemensam förbrukning			-13 708	13 708	0
Avdelningen för livsmedelskontroll	17 156	-23 125	-1 443	7 412	0
Avdelningen för miljö- och hälsoskydd	36 977	-40 759	-3 626	7 408	0
Miljöstrategiska avdelningen	19 688	-34 913	-13 484	28 709	0
Totalt	76 954	-124 003	-34 661	81 710	0